

Uputstva za rad u aplikaciji COBISS Cat

Priručnik za korisnike

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Regional Centre for
Library Information Systems and
Current Research Information Systems
Regionalni center za knjižnične
informatijske sisteme in informacijske
sisteme o raziskovalni dejavnosti

Sadržaj

Sadržaj	2
Uputstva za rad u aplikaciji COBISS Cat	4
1 Uvod	5
1.1 Prijava u aplikaciju COBISS Cat	5
2 Interfejs za katalogizaciju	6
2.1 Pretraživač	6
2.1.1 Izbor baze podataka	8
2.1.2 Upis zahteva za pretraživanje (komandno pretraživanje + skeniranje)	8
2.1.3 Prefiksi i sufiksi za pretraživanje	9
2.1.4 Pregled pojmova	9
2.1.5 Izbor polja za pretraživanje (izborno pretraživanje)	9
2.1.6 Izbor dodatnih operatora	9
2.1.7 Upis zahteva za pretraživanje (izborno pretraživanje)	10
2.1.8 Pretraži	10
2.1.9 Novo pretraživanje	10
2.1.10 Poslednje pretraživanje	10
2.1.11 Dodaj polje za pretraživanje	10
2.1.12 Pretvori zahtev za pretraživanje	10
2.1.13 Spisak ID	11
2.1.14 Sortiraj rezultate pretraživanja	11
2.1.15 Sačuvaj upit	11
2.1.16 Uredi upit	11
2.1.17 Prenos u tekstualnu datoteku	11
2.1.18 Izbor prikaza rezultata pretraživanja	11
2.1.19 Prikazi rezultata pretraživanja	12
2.1.20 Sledećih 1000	12
2.1.21 Rezultati pretraživanja	12
2.1.22 Dodaj	12
2.1.23 Uredi	12
2.1.24 Nov zapis	12
2.1.25 Prikaži	13
2.1.26 Uporedi	13
2.1.27 Proveri duplikate	13
2.1.28 Poveži	13
2.1.29 Tipologija	15
2.2 Radni prostor	15
2.2.1 Nov zapis	16
2.2.2 Izbriši zapis	16
2.2.3 Priredi u novi zapis	16
2.2.4 Sortiraj zapise	16
2.2.5 Prikaži	16
2.2.6 Prikaži u novom jeziku internet pregledača	16
2.2.7 Uporedi zapise	16
2.2.8 Kopiraj polje u spremište	17
2.2.9 Ukloni zapise	17
2.2.10 Uredi zapis	17
2.2.11 Preuzimanje zapisa iz Svaroga	17
2.2.12 Prikaz zapisa	17
2.2.13 Prikaz radnog prostora	18
2.3 Editor zapisa	18
2.3.1 Unos podataka	19
2.3.2 Proveri zapis	21
2.3.3 Sačuvaj zapis	21
2.3.4 Sačuvaj kao šablon	21
2.3.5 Otkazi	21
2.3.6 Dodaj polje	22
2.3.7 Dodaj izabrano (pot)polje iz spremišta	22
2.3.8 Promeni masku za unos	22
2.3.9 Prikaži/sakrij dugmad za pomeranje polja/potpolja	22
2.3.10 Prikaži/sakrij dugmad za dodavanje/brisanje potpolja	22
2.3.11 Ubaci znak za sortiranje	22
2.3.12 Ubaci LaTeX oznaku	23
2.3.13 Pretvori slova	23
2.3.14 Pretvori pismo	23
2.3.15 Aktiviraj numerator	23
2.3.16 Grupe za unos podataka	23
2.3.17 Dugmad s oznakama polja/potpolja/indikatora	23
2.3.17.1 Dodavanje polja/potpolja	23
2.3.17.2 Kopiranje polja	23
2.3.17.3 Menjanje polja/potpolja	24
2.3.17.4 Brisanje polja/potpolja	24
2.3.17.5 Menjanje vrednosti indikatora	24
2.3.18 Pomeri polje/potpolje	24

COBISS	Sadržaj
2.3.19 Dodaj/Izbriši potpolje	24
2.3.20 Priručnici u elektronskom obliku	24
2.3.21 Korisnička podešavanja	24
2.4 Prikazivač zapisa	25
3 Osnovni postupci u radu sa zapisima	27
4 Znaci, pravopis i druge opcije	28
4.1 Unos znakova pomoću tastature	28
4.2 Mapa znakova (Character Map)	28
4.3 Dodavanje jezika i promena rasporeda tastature	28
4.4 Dodavanje tastature na ekranu	29
4.5 Provera pravopisa	30
4.6 Automatsko prevođenje teksta	30
5 Programsko proveravanje zapisa	31
5.1 Bibliografske baze podataka	31
5.2 Normativne baze podataka	38
5.3 CORES	42
6 Spisak funkcionalnosti koje nisu podržane	43

Uputstva za rad u aplikaciji COBISS Cat

1 Uvod

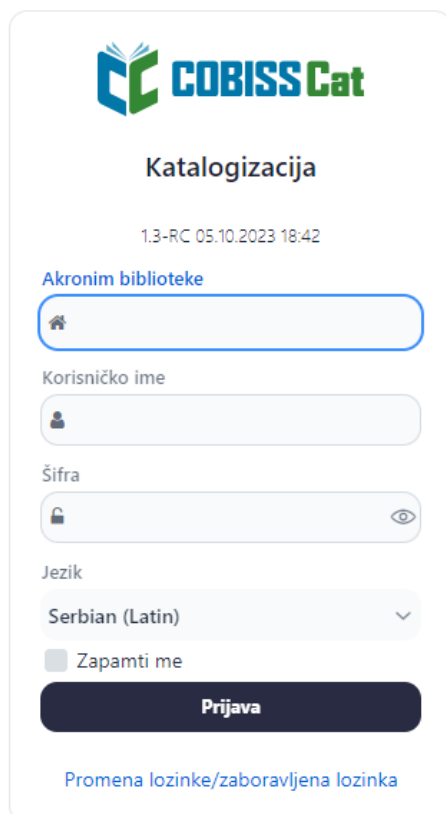
Nova generacija programske opreme COBISS Cat je internet aplikacija. Budući da radi u internet pregledačima, korisnici mogu da je koriste i na mobilnim uređajima.

Aplikacija COBISS Cat imaće iste funkcionalnosti kao i COBISS3/Katalogizacija, ali je skup implementiranih funkcionalnosti u [početnoj fazi ograničen](#), usled čega je omogućen istovremeni rad i u COBISS3/Katalogizaciji i u COBISS Cat.

1.1 Prijava u aplikaciju COBISS Cat

U aplikaciju se prijavljujemo na adresi <https://cat.cobiss.net/cat/>. U prozor za prijavu u COBISS Cat upišemo akronim biblioteke, korisničko ime i lozinku koje koristimo za rad u COBISS3/Katalogizaciji.

U COBISS Cat korisnicima su dodeljene iste privilegije koje imaju za rad i u COBISS3/Katalogizaciji.

COBISS Cat

Katalogizacija

1.3-RC 05.10.2023 18:42

Akronim biblioteke

Korisničko ime

Šifra

Jezik

Serbian (Latin)

Zapamti me

Prijava

[Promena lozinke/zaboravljena lozinka](#)

Prozor za prijavu u COBISS Cat

Nakon prijave na jezičku internet pregledača pored naziva Katalogizacija ispisuje se i akronim biblioteke. Veličinu prikaza u internet pregledaču menjamo po sopstvenom nađenju opcijom Zoom.

2 Interfejs za katalogizaciju

U interfejsu za katalogizaciju izvodimo postupke obrade bibliografskih izvora i postupke u radu sa normativnim zapisima.

Elementi interfejsa:

1. dugme koje prikazuje ili sakriva radni prostor
2. dugme za pristup priručnicima u elektronskom obliku
3. dugme za korisnička podešavanja
4. informacija o bazi i prijavljenom korisniku, što je ujedno i dugme za odjavu iz interfejsa
5. dugme za prikaz pretraživača ili editora zapisa
6. radni prostor
7. editor zapisa
8. prikazivač zapisa

Interfejs za katalogizaciju

Po elementima interfejsa pomeramo se mišem ili tipkom <Tab>, a po spiskovima (npr. zapisa, pojmova za pretraživanje, pristupnim tačkama) mišem ili tipkama za pomeranje <gore>, <dole>, <PgUp>, <PgDn>. Izbor potvrđujemo razmaknicom, tipkom <Enter> ili popunimo polje za potvrđivanje .

2.1 Pretraživač

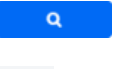

U pretraživaču pomoću zahteva za pretraživanje možemo da potražimo zapise u bibliografskim ili normativnim bazama podataka. Pretraživač se sastoji od dva dela. Gornji deo je namenjen upisu upita, a donji deo prikazu rezultata pretraživanja.

Pretraživač aktiviramo klikom na dugme   u radnom prostoru.

The screenshot shows the COBISS search interface. At the top, there is a search bar with a dropdown menu (1) set to 'COBIB' and a search query 'la=slv and 105f=g' (2). Below the search bar, there are several input fields for search criteria: 'Autor - osoba' (5), 'Naslov' (6), and 'Godina izdavanja' (7). The search results are displayed in a table with columns: 'T. br.', 'COBISS.SI-ID', 'Određnica glavnog listića', 'Naslov i podaci o odgovornosti', 'Godina izdavanja', and 'Izdavač'. The table shows 42 results, with the first few rows highlighted. At the bottom of the interface, there are several buttons: 'Dodaj', 'Uredi', 'Nov zapis', 'Prikaži', 'Uporedi', 'Proveri duplikate', 'Poveži', and 'Tipologija' (24).

Pretraživač

Elementi pretraživača:

1. padajući spisak za izbor baze podataka
2. polje za upis zahteva za pretraživanje (komandno pretraživanje + skeniranje)
3. dugme za prikaz spiska prefiksa i sufiksa za pretraživanje
4. dugme za pregled pojmova
5. padajući spisak za izbor polja za pretraživanje (izborno pretraživanje)
6. padajući spisak za izbor dodatnih operatora
7. polje za upis zahteva za pretraživanje (izborno pretraživanje)
8. dugme pretraži
9. dugme za novo pretraživanje
10. dugme za poslednje pretraživanje
11. dugme za dodavanje polja za pretraživanje (izborno pretraživanje)
12. dugme za pretvaranje zahteva za pretraživanje iz izbornog u komandno pretraživanje
13. dugme **Spisak ID** za dodavanje spiska identifikacionih brojeva
14. padajući spisak za izbor podatka po kojem treba da se sortiraju rezultati pretraživanja; mogu da se sortiraju u rastućem (dugme) ili padajućem (dugme) redosledu
15. padajući spisak za izbor sačuvanih upita
16. dugme za čuvanje upita
17. dugme za uređivanje sačuvanih upita

18. dugme za [prenos rezultata pretraživanja u tekstualnu datoteku](#)
19. padajući spisak za [izbor prikaza rezultata pretraživanja](#)
20. dugme za [uređivanje prikaza rezultata pretraživanja](#)
21. dugme **Sledećih 1000** za [ispis sledećih 1000 zapisa](#), a kod određenih stranih baza dugme **Sledećih 100**
22. podatak o broju rezultata koje je program pronašao i koji odgovaraju upisanom zahtevu za pretraživanje
23. spisak [rezultata pretraživanja](#)
24. red sa dugmadima
  - **Dodaj** za prenos izabranog zapisa ili više zapisa u radni prostor
  - **Uredi** za prenos izabranog zapisa u editor
  - **Nov zapis** za kreiranje zapisa
  - **Prikaži** za pregled jednog ili više zapisa
  - **Upoređi** za upoređivanje dva ili više zapisa
  - **Proveri duplikate** za programsko proveravanje da li je izabrani zapis duplikat zapisa koji već postoje u COBIB-u
  - **Poveži** za paketno povezivanje bibliografskih zapisa sa normativnim zapisima
  - **Tipologija** za verifikaciju tipologije (na raspolaganju samo centralnim specijalizovanim informacionim centrima)

Za izlaz iz pretraživača, odnosno prelazak u editor kliknemo dugme   u radnom prostoru.

2.1.1 Izbor baze podataka

Možemo da izaberemo različite domaće i strane baze podataka:

- Lokalna baza – pretraživanje bibliografskih zapisa u lokalnoj bazi podataka
- COBIB – pretraživanje zapisa u uzajamnoj bazi podataka
- COBISS.net – pretraživanje zapisa u uzajamnoj bazi podataka u mreži COBISS.net
- Katalog LC – pretraživanje zapisa u katalogu Kongresne biblioteke
- WorldCat – pretraživanje zapisa u bibliografskoj bazi podataka WorldCat
- CONOR – pretraživanje zapisa u normativnoj bazi podataka CONOR
- LC/NAF – pretraživanje zapisa u normativnoj bazi podataka LC/NAF
- SGC – pretraživanje zapisa u normativnoj bazi podataka Opšteg predmetnog indeksa SGC
- ISSN – pretraživanje zapisa u bibliografskoj bazi podataka ISSN
- CORES – pretraživanje zapisa u bazi podataka CORES
- Arhiv COBIB – pretraživanje zapisa u arhivskoj bazi podataka za COBIB
- Arhiv CONOR – pretraživanje podataka u arhivskoj bazi podataka za CONOR
- Arhiv SGC – pretraživanje zapisa u arhivskoj bazi podataka za Opšti predmetni indeks SGC

Ako sa padajućeg spiska izaberemo stranu bazu podataka, npr. Katalog LC, WorldCat ili LC/NAF, pretraživač se prilagođava (neka dugmad nedostaje, polje za unos zahteva za pretraživanje kod komandnog pretraživanja nije aktivno i sl.).

Upozorenje

Baze podataka Kataloga LC, WorldCat i LC/NAF prikazuju se na spisku samo ako su nam dodeljene privilegije za preuzimanje iz tih baza.

2.1.2 Upis zahteva za pretraživanje (komandno pretraživanje + skeniranje)

U polje za unos upišemo zahtev za pretraživanje u odgovarajućoj sintaksi, v. priručnik COBISS3/Katalogizacija, [pogl. 4.2](#). Kod komandnog pretraživanja možemo da koristimo prefikse i sufikse za pretraživanje, a umesto prefiksa za pretraživanje možemo da koristimo i oznaku polja i potpolja ili oznaku polja sa skraćenicom “ind” i oznakom indikatora (skeniranje).

Primeri

CL=Lastavica AND AU=Tolstoj*

PU=Oxford press NOT 001b=j

(planinarstvo AND vodiči)/ART

PU=Nolit* AND 101ind1=1 AND (205a=*reprint* OR 205b=*reprint*)

Zahteve za pretraživanje možemo međusobno i da kombinujemo tako što ih upišemo u polje za unos kod komandnog pretraživanja i u pojedinačna polja za unos kod izbornog pretraživanja. Prilikom pretraživanja između njih se programski uvažava logički operator AND.

Upozorenja

Kod baza podataka Katalog LC, WorldCat i LC/NAF polje za unos nije aktivno.

Kod arhivskih baza podataka za COBIB, CONOR i SGC u polje za unos može da se upiše samo identifikacioni broj zapisa.

2.1.3 Prefiksi i sufiksi za pretraživanje

Prilikom unosa zahteva za pretraživanje možemo da koristimo spisak prefiksa i sufiksa za pretraživanje i sufiksa za ograničavanje koji se prikazuju klikom na dugme . Spisak svih indeksa za pretraživanje koji se koriste u bibliografskim i normativnim bazama podataka nalazi se u priručniku COBISS3/Katalogizacija, [dodatak A.1 Bibliografske baze podataka](#), [dodatak A.2 Normativna baza podataka CONOR](#), [dodatak A.3 Normativna baza podataka SGC](#) i [dodatak G.8 Bibliografska baza podataka CORES](#).

Upozorenje

Kod baza podataka Katalog LC, WorldCat, LC/NAF i arhivskih baza za COBIB, CONOR i SGC dugme nije dostupno.

2.1.4 Pregled pojmova

Prilikom formiranja zahteva za pretraživanje koji upisujemo u polja za unos možemo da koristimo funkciju pregleda pojmova. Ako kliknemo na dugme , otvara se prozor sa spiskom pojmova za pretraživanje koji se trenutno nalaze u bazi podataka.

Upozorenja

Kod baza podataka Katalog LC, WorldCat, LC/NAF i arhivskih baza za COBIB, CONOR i SGC dugme nije dostupno.

Pre nego što kliknemo na dugme , kod komandnog pretraživanja u polje za unos moramo da upišemo barem prefiks za pretraživanje, dok kod izbornog pretraživanja polje za unos može ostati prazno.

2.1.5 Izbor polja za pretraživanje (izborno pretraživanje)

Vide se tri polja za pretraživanje, pri čemu podrazumevana polja za pretraživanje možemo da zamenimo tako što sa padajućeg spiska izaberemo druga. Promenjeni redosled polja za pretraživanje u koja nije unet zahtev za pretraživanje možemo i da sačuvamo (dugme). Redosled polja za pretraživanje čuva se i nakon izlaska iz pretraživača i vezan je za korisničko ime.

Možemo da dodamo i više polja za pretraživanje (dugme).

Upozorenja

Kod arhivskih baza za COBIB, CONOR i SGC izborno pretraživanje nije dostupno.

2.1.6 Izbor dodatnih operatora

Zahteve za pretraživanje možemo da ograničimo dodatnim operatorima: EMPTY, NOT i NOTEMPTY. V. priručnik COBISS3/Katalogizacija, [pogl. 4.1.3](#).

⚠ Upozorenje

Kod baza podataka Katalog LC, WorldCat i LC/NAF dodatni operatori nisu dostupni.

2.1.7 Upis zahteva za pretraživanje (izborno pretraživanje)

U polje za unos upišemo zahtev za pretraživanje. Između polja za pretraživanje podrazumevano se uvažava logički operator AND.

Zahteve za pretraživanje možemo međusobno i da kombinujemo tako što ih upišemo u polje za unos kod komandnog pretraživanja i u pojedinačna polja za unos kod izbornog pretraživanja. Prilikom pretraživanja između njih se programski uvažava logički operator AND.

⚠ Upozorenje

Kod arhivskih baza za COBIB, CONOR i SGC izborno pretraživanje nije dostupno.

2.1.8 Pretraži

Klikom na dugme pokrećemo pretraživanje.

Program pokreće pretraživanje u lokalnoj bazi podataka (lokalna baza podataka je podrazumevana baza kada otvorimo interfejs za katalogizaciju), odnosno u onoj bazi podataka koju smo izabrali pre postupka pretraživanja.

Ako smo pretraživanje počeli u lokalnoj bazi podataka, upisani zahtev za pretraživanje možemo da koristimo i u bazi podataka COBIB ili u uzajamnim bazama podataka u mreži COBISS.net. Pritom biramo samo bazu podataka, ne moramo da koristimo dugme .

⚠ Upozorenje

Ako smo uneli identifikacione brojeve zapisa (dugme **Spisak ID**), pokreće se pretraživanje u izabranoj bazi podataka, ali samo po zapisima čiji su identifikacioni brojevi dodati na spisak.

2.1.9 Novo pretraživanje

Upisane zahteve za pretraživanje i rezultate pretraživanja brišemo klikom na dugme .

2.1.10 Poslednje pretraživanje

Ako želimo da ponovimo poslednje pretraživanje, moramo da kliknemo na dugme .

2.1.11 Dodaj polje za pretraživanje

Za dodavanje polja za pretraživanje kod izbornog pretraživanja kliknemo na dugme . Možemo da dodamo sva polja za pretraživanje koja su dostupna.

⚠ Upozorenje

Kod arhivskih baza podataka za COBIB, CONOR i SGC dugme nije dostupno.

2.1.12 Pretvori zahtev za pretraživanje

Prilikom formiranja zahteva za pretraživanje, zahtev za pretraživanje možemo da sastavimo i pomoću polja za pretraživanje u izbornom načinu pretraživanja, a potom da kliknemo na dugme . Nakon klika na ovo dugme, program prenosi i pretvara uneti zahtev za pretraživanje u odgovarajuću sintaksu za komandni način pretraživanja (pojmovima za pretraživanje dodati su prefiksi, a povezuju ih logički i kontekstualni operatori). Zahtev za pretraživanje možemo potom po potrebi i da dopunimo ili na drugi način preoblikujemo pre nego što izvedemo pretraživanje.

⚠ Upozorenje

Kod baza podataka Katalog LC, WorldCat, LC/NAF i arhivskih baza podataka za COBIB, CONOR i SGC dugme

=> nije dostupno.

2.1.13 Spisak ID

Za dalje pretraživanje možemo da koristimo spiskove sa identifikacionim brojevima. Unosimo ih u prozor **Spisak ID** i međusobno odvajamo zapeatom, razmakom ili novim redom.

Upozorenja

Na spisak možemo dodati najviše 25.000 identifikacionih brojeva. Ako ih dodamo više od toga, prilikom pretraživanja uvažava se samo prvih 25.000.

Kod baza podataka Katalog LC, WorldCat, LC/NAF i arhivskih baza podataka za COBIB, CONOR i SGC dugme **Spisak ID** nije dostupno.

2.1.14 Sortiraj rezultate pretraživanja

Možemo da odredimo po kojem podatku rezultati pretraživanja treba da se sortiraju (npr. COBISS.XX-ID, godina izdavanja, izdavač itd.).

Zapisi su podrazumevano sortirani po rastućem broju COBISS.XX-ID. Ako kliknemo na dugme , menjamo način sortiranja u opadajući (dugme).

Upozorenje

Kod baza podataka Katalog LC, WorldCat, CONOR, LC/NAF, SGC, ISSN, CORES i arhivskih baza podataka za COBIB, CONOR i SGC padajući spisak za sortiranje rezultata pretraživanja i dugme , odnosno nisu dostupni.

2.1.15 Sačuvaj upit

Zahteve za pretraživanje u okviru jednog pretraživanja možemo da sačuvamo i da ih koristimo kasnije. Prvo unesemo zahtev za pretraživanje, a potom kliknemo na dugme . Otvara se prozor **Sačuvaj upit** u koji unesemo naziv upita. Upit se dodaje na padajući spisak kod "Moji upiti". Čuvanje upita vezano je za korisničko ime.

Možemo da promenimo i redosled polja za pretraživanje (ako u njih nismo uneli zahteve za pretraživanje). Ako kliknemo na dugme , redosled polja za pretraživanje sačuvaće se nakon izlaska iz pretraživača i ostaće isti sve dok ga ponovo ne izmenimo i sačuvamo. Menjanje redosleda polja za pretraživanje vezano je za korisničko ime.

2.1.16 Uredi upit

Prethodno sačuvanom upitu možemo da promenimo naziv ili da ga izbrišemo (dugme pored padajućeg spiska kod "Moji upiti").

2.1.17 Prenos u tekstualnu datoteku

Zapise sa spiska rezultata pretraživanja možemo da prenesemo u tekstualnu datoteku (dugme). Podatke možemo nakon toga da uvezemo u različite programe za obradu podataka (npr. MS Excel).

Upozorenje

Dugme aktivno je tek kada izaberemo pojedinačni zapis ili više zapisa na spisku rezultata pretraživanja.

2.1.18 Izbor prikaza rezultata pretraživanja

Možemo da izaberemo prikaz rezultata pretraživanja u kojem želimo da ispišemo spisak pronađenih zapisa. Poslednji izabrani prikaz rezultata pretraživanja je sačuvan i uvažava se kod narednih pretraživanja sve dok ga ne izmenimo.

Podrazumevani prikaz i prikaz za preuzimanje bibliografskih zapisa unapred su definisani za sve izvore. Kod normativnih zapisa unapred je definisan samo podrazumevani prikaz.

Različite vrste prikaza rezultata pretraživanja možemo da definišemo i sami (dugme).

Upozorenje

Kod baza podataka Katalog LC, WorldCat i LC/NAF ne možemo da izaberemo prikaz rezultata pretraživanja.

2.1.19 Prikazi rezultata pretraživanja

Prikaz rezultata pretraživanja možemo i sami da definišemo i da ga kasnije uredimo (izmenimo ili izbrišemo). V. priručnik COBISS3/Katalogizacija, [pogl. 12.1.2, 12.1.3](#).

Upozorenja

Kod baza podataka Katalog LC, WorldCat i LC/NAF dugme nije dostupno.

Prikaz rezultata pretraživanja koji smo definisali za lokalnu bazu podataka isti je i za COBIB i za COBISS.net.

2.1.20 Sledećih 1000

Kada program pronađe više od 100 zapisa koji odgovaraju navedenom zahtevu za pretraživanje, na spisku rezultata pretraživanja ispisuje se samo prvih 100. Ispis sledećih 1000 zapisa možemo da pokrenemo klikom na dugme **Sledećih 1000**.

Upozorenje

Prilikom pretraživanja po bazama podataka Katalog LC, WorldCat i LC/NAF u rezultate pretraživanja može da se doda samo po 100 zapisa (dugme **Sledećih 100**).

2.1.21 Rezultati pretraživanja

U donjem delu prozora ispisuje se spisak pronađenih zapisa u podrazumevanom prikazu rezultata pretraživanja, odnosno prikazu koji smo poslednji izabrali.

Prikazane rezultate pretraživanja možemo da sortiramo po različitim kriterijumima, da promenimo redosled stubaca ili širinu stupca:

- Podatke **sortiramo** tako što kliknemo na naziv stupca. Podaci se sortiraju rastuće ili opadajuće po abecedi ili po brojevima.
- Redosled stubaca **menjamo** tako što pokazivač miša postavimo na naziv stupca, a potom levim tasterom miša stubac povučemo levo ili desno.
- Širinu stupca **menjamo** tako što pokazivač miša postavimo na jednu od ivica stupca i levim tasterom miša ivicu povučemo levo ili desno.

Na spisku pronađenih zapisa izaberemo zapis (ili više zapisa) tako što označimo polje za potvrđivanje ( ) uz tekući broj zapisa. Ako želimo da označimo, odnosno da opozovemo izbor svih polja za potvrđivanje koja se nalaze na spisku, kliknemo polje za potvrđivanje kod "T. br."

2.1.22 Dodaj

Na spisku pronađenih zapisa izaberemo određeni zapis (ili više zapisa istovremeno) i prenesemo ga u radni prostor klikom na dugme **Dodaj**.

2.1.23 Uredi

Izabrani zapis učitavamo u editor zapisa tako što kliknemo na dugme **Uredi**. Zapis se istovremeno dodaje u radni prostor i prikazuje u prikazivaču. Ako smo izabrali više zapisa, u editor se učitava prvi zapis, a svi zapisi se dodaju u radni prostor. V. i [pogl. 2.2.10](#).

Upozorenje

Kod baza podataka Katalog LC, WorldCat, ISSN, LC/NAF i arhivskih baza podataka za COBIB, CONOR i SGC dugme **Uredi** nije aktivno.

2.1.24 Nov zapis

Zapis kreiramo klikom na dugme **Nov zapis**. Otvara se prozor **Nov zapis** u kojem prvo izaberemo odgovarajuću bazu podataka i masku za unos. U editor se potom učitava zapis s praznim poljima i potpoljima s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske za unos. Ako smo prethodno već definisali predložak za nov zapis, možemo da ga izaberemo u istom prozoru, pri čemu se u editor učitava sadržaj iz predloška.

Maska za unos kod pojedinačne baze podataka ostaje izabrana dok je ne promenimo.

2.1.25 Prikaži

Pojedinačni zapis ili više zapisa sa spiska rezultata pretraživanja možemo da pregledamo tako što zapis ili zapise izaberemo i kliknemo na dugme **Prikaži**. Otvara se pregledač u kojem proverimo zapise u COMARC formatu (dugme) ili standardnom formatu (dugme). Zapise iz stranih baza podataka možemo da proverimo u izvornom formatu (dugme **MARC21**) ili COMARC formatu (dugme **COMARC**). Po zapisima možemo da se pomeramo napred (dugme) ili nazad (dugme).

Zapis možemo i da izbrisemo u pregledaču iz baze podataka (dugme) ili da ga dodamo u radni prostor (dugme **Dodaj**).

Ako su sa izabranim zapisom povezani i drugi zapisi, veze možemo da pogledamo u donjem delu prozora pregledača.

Kod bibliografskih zapisa dodate su veze sa:

- izvorom (iz zapisa za članak)
- srodnim kontinuiranim izvorom (iz zapisa za kontinuirani izvor)
- zapisom za sastavne delove (iz zapisa za monografsku publikaciju, odnosno zapisa za koninuirani izvor)
- normativnim zapisima
- arhivskim zapisima (samo za bibliografske zapise iz baze podataka COBIB)
- ELINKS

Kod normativnih zapisa iz baze podataka CONOR dodate su veze sa:

- srodnim pristupnim tačkama
- povezanim bibliografskim zapisima
- arhivskim zapisima

Kod normativnih zapisa iz baze SGC dodate su veze sa:

- srodnim izrazima
- širim izrazima
- užim izrazima
- povezanim bibliografskim zapisima
- arhivskim zapisima

Ako kliknemo na zapis koji je prikazan u vezama, zapis se otvara u novom prozoru pregledača.

Kod pojedinačne vrste veze prikazano je najviše 5 zapisa. Sve zapise možemo da pogledamo ako kliknemo na tri tačke ispod pojedinačnog spiska, pri čemu se otvara pretraživač u koji je već upisan zahtev za pretraživanje i u kojem su prikazani rezultati pretraživanja.

2.1.26 Uporedi

Zapise možemo međusobno da upoređujemo tako što izaberemo zapis u radnom prostoru, a potom na spisku rezultata pretraživanja izaberemo jedan ili više odgovarajućih zapisa i kliknemo na dugme **Uporedi**. Otvara se prozor sa označenim razlikama, pri čemu se na levoj strani prozora uvek nalazi zapis iz radnog prostora, a na desnoj su zapisi koje smo izabrali u rezultatima pretraživanja.

Klikom na dugme **Dodaj** zapis možemo da dodamo u radni prostor.

Savet

Zapis koji se nalazi u radnom prostoru možemo da upoređujemo i sa pripadajućom verzijom zapisa iz lokalne baze podataka ili COBIB-a (kliknemo na dugme i izaberemo opciju **Uporedi lokalni zapis i COBIB**).

2.1.27 Proveri duplikate

Klikom na dugme **Proveri duplikate** možemo da proverimo da li je izabrani zapis potencijalni duplikat nekog od zapisa u COBIB-u. Zapis moramo prvo da označimo u radnom prostoru, potom se u polje za unos kod komandnog pretraživanja programski upisuje zahtev za proveravanje duplikata koji potvrđujemo klikom na dugme .

Upozorenje

Potencijalni duplikati mogu da se provere samo za bibliografske zapise iz lokalne baze podataka, COBISS-a ili COBISS.net-a.

2.1.28 Poveži

Klikom na dugme **Poveži** možemo istovremeno da povežemo više bibliografskih zapisa iz COBIB-a sa normativnim zapisom CONOR ili SGC.

U bazi CONOR ili SGC prvo potražimo odgovarajući normativni zapis, dodamo ga u radni prostor i označimo. Potom u pretraživaču izaberemo bazu COBIB i kliknemo dugme **Poveži**. U polje za unos komandnog pretraživanja automatski se upisuje zahtev za pretraživanje formiran na osnovu pristupne tačke iz normativnog zapisa koji smo označili. Zahtev za pretraživanje po potrebi možemo po sopstvenom nađenju da promenimo. Na spisku rezultata pretraživanja izaberemo jedan ili više bibliografskih zapisa koje želimo da povežemo sa izabranim normativnim zapisom i ponovo kliknemo dugme **Poveži**. Otvara se prozor za povezivanje. U gornjem delu prozora u formatu COMARC/B prikazan je prvi izabrani zapis, a u donjem delu prozora prikazana su polja s opcijama za povezivanje. Prikazana su polja 7XX, odnosno 60X iz bibliografskog zapisa koji se nalazi u gornjem delu prozora i znak + koji omogućava povezivanje sa dodatnim normativnim zapisom. Uz postojeća polja 60X prikazano je i polje 60X koje možemo da dodamo u zapis.

ID=1341483 M V4 02.03.1998 PRFMB::DARJA Updated: 14.01.2013 EVROPF::PRISCIG
 Copied: 14.01.2013 EVROPF::PRISCIG First Copied: 14.01.2013 SynToCon: 26.09.2007

000 a0014 b1998030220130114 cPRFMB::DARJA dEVROPF::PRISCIG eL0625 f20130114
 g0000010108 hEVROPF::PRISCIG i20130114 k20070926

001 an – novi zapis ba – tekstualna građa, štampana cm – monografska publikacija
 t2.30 – zbornik stručnih ili nerezenciranih naučnih radova na konferenciji d0 – nema
 hijerarhijskog odnosa 7ba – latinica

100 c1976 hslv – slovenački lba – latinica ek – odrasli, ozbiljna (nije lepa knjiž.)

1010 aslv – slovenački

102 asvn – Slovenija

105 ay – publikacija nije ilustrovana bv – priručnik

2000 aRazgovori o samoupravljanju epiročnik za uporabo filmov in prosojnic fPripravil
 Ciril Ribičič gurednik filmskih serij Mirjana Borčič

210 aLjubljana cDopisna delavska univerza Univerzum d1976

215 a51 str. d22 cm

6100 zslv – slovenački asamoupravljanje aJugoslavija

675 a331.107.8 s33 c331.107 – Učešće radnika u upravljanju. Industrijska demokratija.
 Samoupravljanje

700 1 aRibičič bCiril 4070 – autor

70201 318047331 aBorčič bMirjana 4340 – urednik

90201 318047331 aBorčič bMirjana

---

700 : Ribičič, Ciril ⇒ 1730915: Ribičič, Ciril: 070

702 18047331: Borčič, Mirjana ⇒ 1730915: Ribičič, Ciril: 340

+ ▼

< 3 > Poveži Dodaj Zatvori

Paketno povezivanje polja 7XX

Ako želimo da povežemo ili dodamo polje 7XX, odnosno 60X, označimo ga i kliknemo na dugme **Poveži**. Pritom se u bibliografski zapis dodaje potpolje 3 s identifikacionim brojem normativnog zapisa i pristupna tačka iz normativnog zapisa (kod polja 60X dodaje se i potpolje 2 s vrednošću “SGC”), u prozor se učitava nova verzija zapisa, a dugme **Poveži** nije više aktivno. Zapis će se sačuvati u COBIB-u.

Ako u zapis želimo da dodamo vezu sa dodatnim normativnim zapisom, sa padajućeg spiska izaberemo odgovarajuće polje u prozoru **Pretraživanje po CONOR-u**, odnosno **Pretraživanje po SGC-u**, potražimo i izaberemo odgovarajuću normativnu pristupnu tačku i kliknemo na dugme **Poveži**. Pritom se u bibliografski zapis dodaje potpolje 3 s identifikacionim brojem normativnog zapisa i pristupna tačka iz normativnog zapisa (kod polja 60X dodaje se i potpolje 2 s vrednošću “SGC”), u prozor se učitava nova verzija zapisa, a dugme **Poveži** nije više aktivno. Zapis će se sačuvati u COBIB-u.

Ako želimo da povežemo sledeći bibliografski zapis koji smo izabrali na spisku rezultata pretraživanja, kliknemo na dugme i ponovimo postupak. Klikom na dugme vraćamo se na prethodni zapis.

Zapis možemo da dodamo i u radni prostor (dugme **Dodaj**).

Kada završimo s povezivanjem, kliknemo dugme **Zatvori**. Dugmetom možemo bilo kada da prekinemo postupak.

Upozorenja

Za paketno povezivanje bibliografskih zapisa sa normativnim zapisima CONOR ili SGC potrebna nam je privilegija CAT_LINKAU. Za povezivanje SGC zapisa potrebna nam je i privilegija CAT_SUBLINK.

Normativni zapisi koji su označeni za brisanje ili su u pripremi (SGC), uputni zapisi i opšti tumačni zapisi ne mogu da se povežu sa bibliografskim zapisima.

2.1.29 Tipologija

Klikom na dugme **Tipologija** u zapisima iz COBIB-a možemo da verifikujemo tipologiju. Ako želimo da potvrdimo tipologiju, kliknemo dugme **Zaključaj**, a ako želimo da promenimo već potvrđenu tipologiju, kliknemo dugme **Otključaj**. Zapis možemo da dodamo i u radni prostor (dugme **Dodaj**).

⚠ Upozorenja

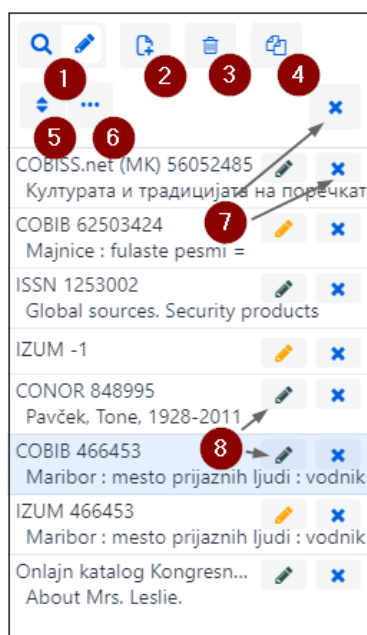
Za verifikaciju tipologije potrebna nam je privilegija CAT_LOCKTD.

Nakon što se potpolje s tipologijom zaključa, sadržaj polja 970 više ne može da se menja.

2.2 Radni prostor

Radni prostor predstavlja levi deo interfejsa za katalogizaciju u koji se učitavaju zapisi koje smo pretraživačem pronašli u različitim bazama: podataka i zapisi koje kreiramo ili uređujemo.

Zapisi su u radnom prostoru označeni akronimom baze podataka, identifikacionim brojem zapisa i osnovnim podacima. Dok zapise ne sačuvamo, dodeljen im je automatski broj -1, -2...<n>, a kada ih sačuvamo, dobijaju identifikacioni broj (COBISS.XX-ID ili CONOR.XX-ID itd.).

Radni prostor

Elementi radnog prostora su:

1. dugme koje prikazuje ili sakriva pretraživač
2. dugme za **kreiranje novog zapisa** (dostupno samo kada je editor aktivan)
3. dugme za **brisanje zapisa** (dostupno samo kada je editor aktivan)
4. dugme za **priređivanje postojećeg zapisa u novi zapis** (dostupno samo kada je editor aktivan)
5. dugme za **sortiranje zapisa**
6. dugme za dodatne opcije: **prikaz zapisa u pregledaču**, **prikaz zapisa na novom jezičku internet pregledača**, **upoređivanje zapisa**, **izbor polja za prenos u spremište**
7. dugme za **uklanjanje pojedinačnog zapisa ili svih zapisa** iz radnog prostora
8. dugme za **dodavanje zapisa** u editor
9. dugme za **preuzimanje zapisa iz Svaroga** (dostupno samo u NUK i samo kada je editor aktivan)

Kada zapis dodamo u editor, ikona na dugmetu se oboji narandžastom bojom . Možemo istovremeno da imamo više zapisa u uređivanju.

2.2.1 Nov zapis

Zapis kreiramo klikom na dugme . Otvara se prozor **Nov zapis** u kojem prvo izaberemo odgovarajuću bazu podataka i masku za unos. U editor se potom učitava zapis s praznim poljima i potpoljima s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske za unos. Ako smo prethodno već definisali predložak za nov zapis, možemo da ga izaberemo u istom prozoru, pri čemu se u editor učitava sadržaj iz predloška.

Maska za unos kod pojedinačne baze podataka ostaje izabrana dok je ne promenimo.

2.2.2 Izbriši zapis

Zapis možemo da izbrišemo iz lokalne baze podataka i/ili iz COBIB-a (dugme).

Upozorenja

Zapise za koje su u hijerarhijskom odnosu preko idendifikacionog broja (potpolje 4641) vezani drugi zapisi ne možemo da izbrišemo. Međutim, možemo da izbrišemo zapise za koje su vezani zapisi preko ISSN broja (potpolja 011as).

Ako se zapis koji brišemo nalazi u još nekoj drugoj lokalnoj bazi podataka, briše se samo iz naše lokalne baze podataka, u suprotnom briše se i iz COBIB-a.

Normativne zapise ne možemo da brišemo.

2.2.3 Priredi u novi zapis

Postojeći bibliografski ili normativni zapis možemo da priredimo u nov zapis. Zapis u radnom prostoru označimo i kliknemo na dugme . Kod bibliografskih zapisa otvara se prozor **Izbor maske** u kojem izaberemo odgovarajuću masku za unos. Zapis koji predstavlja kopiju izabranog zapisa učitava se u editor u kojem možemo da ga dopunimo ili promenimo na odgovarajući način.

Upozorenja

Prilikom prenosa sadržaja bibliografskog zapisa u editor ne prenose se potpolja 001e, 011ec, 017abd2, 020abz, 021abz, 022abz, 70X9, kao ni polja 992 i 993.

U editor se takođe ne prenose polja koja sadrže potpolje 5 sa siglom druge biblioteke (polja 012, 141, 316 itd.).

2.2.4 Sortiraj zapise

Klikom na dugme možemo da sortiramo zapise u radnom prostoru, i to po vremenu dodavanja (redosledu po kojem smo ih dodavali u radni prostor), po abecedi (najpre po akronimu baze, a potom kod bibliografskih zapisa po naslovu, odnosno kod normativnih zapisa po pristupnoj tački) i po identifikacionom broju zapisa.

2.2.5 Prikaži

Zapis iz radnog prostora možemo da prikažemo u standardnom formatu, u COMARC formatu ili u izvornom formatu ako je reč o zapisu iz strane baze podataka (kliknemo na dugme i izaberemo opciju **Prikaži**).

Ako se u zapisu nalaze linkovi (npr. u potpolju 017a ili 856u), aktivni su samo kod prikaza u standardnom formatu. V. i [pogl. 2.1.25](#).

Savet

U potpolje 810a normativnog zapisa CONOR možemo da prenesemo podatke o izvoru iz bibliografskog zapisa koji uređujemo (zapis još nije sačuvan u bazu podataka), tako što ih kopiramo iz prikaza u standardnom formatu.

2.2.6 Prikaži u novom jezičku internet pregledača

Klikom na dugme i izborom opcije **Prikaži u novom jezičku internet pregledača** izabrani zapis u radnom prostoru otvara se na novom jezičku internet pregledača u COMARC formatu, odnosno MARC 21 formatu.

2.2.7 Uporedi zapise

Zapis iz radnog prostora možemo da upoređujemo sa pripadajućom verzijom zapisa iz lokalne baze podataka ili COBIB-a (kliknemo na dugme i izaberemo opciju **Uporedi lokalni zapis i COBIB**).

Zapis možemo da dodamo i u radni prostor (dugme **Dodaj**).

Upozorenje

U radnom prostoru možemo da upoređujemo samo zapis iz lokalne baze podataka sa zapisom iz COBIB-a i obratno.

2.2.8 Kopiraj polje u spremište

Iz zapisa koji je u radnom prostoru možemo da kopiramo proizvoljno polje sa pripadajućim potpoljima (kliknemo na dugme i izaberemo opciju **Izbor polja za prenos u spremište**). U zapisu označimo jedno ili više polja i kliknemo na dugme **Kopiraj**. Označena polja će se sačuvati u spremište polja. V. i [pogl. 2.3.7](#).

Upozorenje

Kopiranje polja iz zapisa u izvornim formatima, tj. iz baza Katalog LC, WorldCat, LC/NAF i ISSN nije izvodljivo.

2.2.9 Ukloni zapise

Zapisi ostaju u radnom prostoru dok ih iz njega ne uklonimo. Možemo da uklonimo pojedinačni zapis ili sve zapise odjednom. Ako kliknemo na dugme na vrhu radnog prostora, možemo odjednom da uklonimo sve zapise pored kojih se nalazi dugme (zapisi su već sačuvani). Pritom nas program upozorava da zapisi koji još nisu sačuvani (pored kojih se nalazi dugme) neće biti uklonjeni iz radnog prostora. Ovakve zapise možemo da uklonimo tek kada za svaki zapis pojedinačno potvrdimo da želimo da ga uklonimo iz radnog prostora. Eventualne promene koje smo prethodno uneli u zapis neće se pritom sačuvati.

2.2.10 Uredi zapis

Klikom na dugme zapis dodajemo u editor. Istovremeno se zapis prikazuje u prikazivaču zapisa. Pritom se ikona na dugmetu oboji narandžastom bojom , što znači da se zapis trenutno uređuje i da nije dostupan drugim katalogizatorima. U radnom prostoru možemo da imamo više zapisa koje uređujemo (sa zapisa na zapis se prebacujemo klikom na dugme). Sve dopune postojećeg zapisa koje još nismo sačuvali u bazu podataka svakog dana u 23:59 časova biće automatski izbrisane, a zapis će opet biti dostupan svim katalogizatorima (ikona na dugmetu iz narandžaste promeniće se u crnu boju). Svi novi zapisi koje još nismo sačuvali mogu da ostanu u radnom prostoru neograničeno dugo.

Dugme koristimo kada želimo da:

- dopunimo zapis koji postoji u lokalnoj bazi podataka i u COBIB-u
- dopunimo zapis neposredno u COBIB-u
- uređujemo lokalni zapis
- preuzmemo zapis iz COBIB-a, COBISS.net-a, stranih baza podataka (Katalog LC, WorldCat, ISSN, LC/NAF)

Prilikom preuzimanja zapisa iz baze Katalog LC, WorldCat ili LC/NAF ikona na dugmetu neće se obojiti narandžasto. U ovom slučaju u radni prostor dodaje se nov zapis iz izabrane baze koji je označen akronimom lokalne baze i identifikacionim brojem zapisa <-n>.

Upozorenja

Kada u radnom prostoru izaberemo zapis iz lokalne baze podataka, u editor se uvek učitava verzija zapisa iz COBIB-a, ali bez polja s predmetnim oznakama i bez polja za klasifikaciju. Ova polja se prenose iz zapisa u lokalnoj bazi podataka, ukoliko postoje.

U editor ne možemo da učitamo zapis koji u istom trenutku dopunjuje neko drugi (u COBISS3/Katalogizaciji ili COBISS Cat). Dobijamo poruku da zapis nije dostupan i podatak ko ga uređuje.

2.2.11 Preuzimanje zapisa iz Svaroga

Preuzimanje zapisa iz Svaroga omogućeno je u NUK-u (dugme).

2.2.12 Prikaz zapisa

U prikazivaču možemo da pogledamo bilo koji zapis iz radnog prostora ili zapis koji je u editoru. Zapis zamenimo klikom na odgovarajuće mesto u radnom prostoru:

- pojedinačne zapise prikazujemo klikom levo od dugmeta
- osnovni zapis prikazujemo klikom levo od dugmeta – u prikazivač se učitava zapis pre dopunjavanja
- zapis koji uređujemo ponovo pozivamo klikom na dugme – u prikazivač se učitava zapis s dopunama

2.2.13 Prikaz radnog prostora

Ako kliknemo na dugme , radni prostor će se sakriti, odnosno prikazati.

2.3 Editor zapisa

U editoru zapisa, koji je centralni deo interfejsa za katalogizaciju, uređujemo (tj. unosimo i menjamo) podatke u bibliografskim i normativnim zapisima.

Editor aktiviramo klikom na dugme   u radnom prostoru.

Editor zapisa

Elementi editora:

1. akronim baze podataka i identifikacioni broj zapisa u uređivanju

2. dugmad

- za proveravanje zapisa
- za čuvanje zapisa
- za čuvanje šablona za nov zapis
- za otkazivanje, odnosno pražnjenje editora
- za dodavanje polja
- za dodavanje (pot)polja iz spremišta
- za promenu maske za unos

- za prikaz/opoziv dugmadi za pomeranje polja/potpolja
  - za prikaz/opoziv dugmadi za dodavanje/brisanje potpolja
  - za opcije prilikom uređivanja sadržaja potpolja: unos znaka za sortiranje, unos LaTeX oznake, pretvaranje u velika slova, pretvaranje u mala slova, pretvaranje u latinicu, pretvaranje u srpsku/makedonsku ćirilicu, aktiviranje numeratora
3. Red za izbor grupe za unos podataka (kompletan zapis, glavni opis...)
  4. dugmad sa oznakama polja/potpolja/indikatora
  5. dugmad , za pomeranje polja/potpolja
  6. dugmad , za dodavanje/brisanje potpolja
  7. polje za unos s otvorenim padajućim spiskom
  8. pomerajuća ivica

Prilikom kreiranja zapisa u editoru se nalaze podrazumevana polja, potpolja i indikatori za izabranu masku za unos. Po poljima i potpoljima pomeramo se mišem ili tipkom <Tab>, tipkom <Enter> ili tipkama za pomeranje. Ako koristimo kombinaciju tipki <Shift> + <Tab>, pomeramo se korak unazad.

Polja su označena nizom od tri brojke, a potpolja slovom ili brojkom. Polja i potpolja mogu da budu obavezna ili neobavezna, ponovljiva ili neponovljiva. Kod nekih polja određene su i numeričke vrednosti indikatora koje stoje iza oznake polja.

Pri prikazivanju zapisa u editoru koriste se različite boje:

- plava za oznake i nazive polja, oznake potpolja i vrednosti indikatora
- žuto su obojena polja za unos bez sadržaja (u njima se svetlo sivom bojom nalazi naziv potpolja)
- belom bojom su popunjena polja za unos

Podatke unosimo ili menjamo u polju za unos kod pojedinačnog potpolja. Klikom na oznaku polja/potpolja skup polja, odnosno potpolja možemo da promenimo (dodamo, kopiramo, promenimo oznaku ili izbrišemo). Polja, odnosno potpolja imaju određeni redosled koji možemo delimično da promenimo (do te mere da se očuva rastući redosled broja polja). Pretraživanje po različitim bazama možemo da

izvedemo i tokom rada u editoru, tako što kliknemo na dugme u radnom prostoru. Prelazak nazad na editor izvodimo klikom na dugme u radnom prostoru.

U editoru možemo da uređujemo kompletan zapis koji prikazuje sva polja u izabranoj masici za unos, a možemo da uređujemo i samo pojedinačne grupe polja.

U bibliografskim zapisima polja formata COMARC/B raspoređena su u sledeće grupe:

- kompletan zapis - sva polja
- glavni opis – polja 2XX
- napomene – 3XX, 992
- autori – 7XX, 9XX
- naslovi – 200, 5XX
- identifikatori – 0XX (ali ne i 001)
- sadržinska obrada – 6XX, 96X
- kodirani podaci – 1XX
- veze – 4XX, 856

U normativnim zapisima polja formata COMARC/A raspoređena su u sledeće grupe:

- kompletan zapis - sva polja
- pristupne tačke – 2XX, 4XX, 7XX
- srodne pristupne tačke – 5XX, 950
- napomene – 3XX
- napomene katalogizatora – 820, 830, 835, 836, 911, 915, 916, 991
- identifikatori – 010, 017, 035
- kodirani podaci – 1XX
- izvori – 801, 810, 815, 856
- klasifikacije – 6XX

2.3.1 Unos podataka

Podatke unosimo ili menjamo u polju za unos koje stoje iza oznake potpolja. Podatke možemo da upišemo, izaberemo sa padajućeg spiska ili sa spiska pristupnih tačaka u normativnim bazama ili da ih izaberemo sa spiska rezultata kada pretražujemo u pretraživaču kod pojedinačnih potpolja.

U polja za unos možemo da ubacimo i znak za sortiranje NSB/NSE i oznaku LaTeX. Po potrebi uneti tekst u polju za unos možemo da

promenimo u sama velika ili sama mala slova ili da tekstu promenimo pismo (latinicu u srpsku/makedonsku ćirilicu i suprotno).

Kodirane podatke možemo da unesemo na više načina:

- otvorimo padajući spisak i iz njega izaberemo kod (koristimo miš ili tipke za pomeranje <gore>, <dole>)
- kod ili njegovu vrednost upišemo u polje za unos; pritom program ispisuje spisak predloga u zavisnosti od početnog unosa (funkcija "autocomplete")

Unos završavamo tako što kliknemo van polja za unos ili pritisnemo tipku <Enter>, odnosno tipku <Tab>. Tipkom <Enter> pomerimo se na sledeće polje za unos, a tipkom <Tab> na sledeću oznaku potpolja, odnosno polja.

U polju za unos pomoću programa za proveru pravopisa možemo da proverimo pravilnost unetog teksta. Ako smo u internet pregledaču (*Podešavanja/Jezici*) omogućili opciju proveravanja pravopisa tokom kucanja, prilikom unosa teksta u polje za unos pogrešno napisane reči biće podvučene crveno. U određenim internet pregledačima (npr. Firefox) u svakom polju za unos iz priručnog menija treba izabrati opciju *Proveri pravopis* da bi se pogrešne reči podvukle. U internet pregledačima Chrome i Microsoft Edge to nije potrebno. Ako želimo da proverimo slične reči koje su na raspolaganju u rečniku, desnim tasterom miša kliknemo na podvučenu reč i iz menija s predlozima izaberemo odgovarajuću reč. Reči koje su po našem mišljenju pravilne možemo da dodamo u lični rečnik tako što na takvu reč kliknemo desnim tasterom miša i izaberemo *Dodaj u rečnik*.

Unos u polja pod normativnom kontrolom

Unos podataka u polja s uključenom normativnom kontrolom razlikuje se od unosa u druga polja. Podatke u ta polja možemo da prenesemo iz normativne baze podataka CONOR ili SGC.

U potpolje 3 kod polja 60X, odnosno 7XX upisujemo traženu pristupnu tačku i kliknemo dugme pored polja za unos.

Za povezivanje polja za autore (polja 7XX) s odgovarajućim normativnim zapisom iz CONOR baze služi prozor **Pretraživanje po CONOR**, a za povezivanje polja za predmetne oznake (polja 60X) s odgovarajućim normativnim zapisom iz baze SGC prozor **Pretraživanje po SGC**.

Elementi prozora su:

- red s naslovom
- levi deo prozora sa spiskom pristupnih tačaka koje odgovaraju zahtevu za pretraživanje
Pretraživanje protiče po celoj normativnoj bazi podataka i ne samo po pristupnim tačkama iste vrste. Pristupne tačke koje su odgovarajuće vrste ispisane su crnom bojom, a pristupne tačke za entitete drugih vrsta ispisane su sivom bojom (npr. pri povezivanju polja 710 crno će se obojiti samo nazivi korporacija).
- gornji desni deo prozora u kojem je za izabranu pristupnu tačku prikazan kompletan zapis u formatu COMARC/A
- donji desni deo prozora u kojem su za izabranu pristupnu tačku prikazane relacije
Ako postoje širi, uži ili srodni izrazi, klikom na pojedinačni izraz, izraz se prenosi u levi deo prozora, a njegov zapis u gornji desni deo prozora.
- polje za unos zahteva za pretraživanje
- dugmad
  - **Pretraži** – pokretanje pretraživanja nakon unosa zahteva za pretraživanje
  - **Nazad** – povratak na prethodni zahtev za pretraživanje
  - **Dodaj** – dodavanje izabranog normativnog zapisa u radni prostor
  - **Izaberi** – potvrđivanje izabrane pristupne tačke (identifikacioni broj normativnog zapisa prenosi se u potpolje 3)
  - **Otkazi** – otkazivanje pretraživanja i zatvaranje prozora

Pretraživanje CONOR x

Obalno planinsko društvo Koper
Osnovna šola Cerklno. Planinska skupina
PD PT. Planinska skupina Nova Gorica
Planinsko društvo Pošte in Telekom Ljubljana. Planinska skupina Nova Gorica
Planinska skupina Pošte in Telekom Nova Gorica
Planinsko društvo Pošte in Telekom Ljubljana. Planinska skupina Nova Gorica
Planinska skupina PT Nova Gorica
Planinsko društvo Pošte in Telekom Ljubljana. Planinska skupina Nova Gorica
 Planinska zveza Slovenije [1948-]
Planinski
Lamprecht, Ivan
Planinski, J. P.
Pukmeister, Janko [1837-1862]
Planinski, Stoilko Ivanoski-
Ivanoski-Planinski, Stoilko [1920-]
Planinsko društvo "Bajtar" Velika planina (Stahovica) [1989-]
Planinsko društvo "Janez Trdina" Mengeš
Planinsko društvo "Obrtnik" (Maribor)
Planinsko društvo "Šmarna gora" (Ljubljana)
Planinsko društvo Šmarna gora (Ljubljana)
Planinsko društvo Ajdovščina [1903-]
Planinsko društvo Bajtar Velika planina (Stahovica)
Planinsko društvo "Bajtar" Velika planina (Stahovica) [1989-]
Planinsko društvo Blagajana Polhov Gradec
Planinsko društvo Brežice
Planinsko društvo Cerklno
Planinsko društvo Črna na Koroškem
Planinsko društvo Črnomelj
Planinsko društvo Dobrovlje Braslovče

ID=288438371 CB V01 22.04.2016 CONOR::IZUM Updated: 15.12.2020
CONOR::NUK_SUZANAS C3

000 a00201 b2016042220201215 cCONOR::IZUM
dCONOR::NUK_SUZANAS eC f0 g0001126712 tC3

001 ac – ispravljeni zapis bx – normativni zapis cb

100 ba – usvojena cslv – slovenački gba – latinica

101 aslv – slovenački

102 asvn – Slovenija

106 a0 – može da se koristi i kao predmetna oznaka

19011 a1948 b06 c06

21002 aPlaninska zveza Slovenije

41002 5d aPZS

41002 9eng – engleski aAlpine Association of Slovenia

51002 3298172259 5a aPlaninsko društvo Slovenije

810 aPlaninski zbornik : ob 110-letnici Slovenskega planinskega društva in Planinske zveze Slovenije / [avtorji Tomo Česen ... [et al.]. - 2003

810 aSlovenske gore v podobi : razstavni prostori Arkade, Ljubljana 1975. - 1975 bPZS

810 aLetopis ... / Planinska zveza Slovenije = Alpine Association of Slovenia. - 2011-

830 aL. 1893 je bilo ustanovljeno Slovensko planinsko društvo (SPD), l. 1946 ga nasledi Planinsko društvo Slovenije (PDS), leto pa 6. junija 1948 Planinska zveza Slovenija (PZS)

8564 uhhttps://zgodovina.pzs.si/

Srodni izrazi
Planinsko društvo Slovenije

Povezivanje sa zapisima iz baze podataka CONOR

Po spisku pristupnih tačaka pomeramo se mišem ili tipkama za pomeranje. Izabranu pristupnu tačku prenosimo u gornji desni deo prozora razmaknicom, a tipkom <Enter> potvrđujemo je i njen identifikacioni broj prenosimo u potpolje 3 (ekvivalent je dugme **Izaberi**).

2.3.2 Proveri zapis

Možemo da proverimo da li su u zapisu koji se nalazi u editoru programski utvrđene greške, odnosno nedostaci (dugme). Greške koje program pronade ispisuju se u donjem delu prikazivača. V. i [pogl. 2.4](#).

2.3.3 Sačuvaj zapis

Ako u zapisu nema grešaka tipa "F" – Fatal, program će sačuvati zapis u lokalnoj bazi podataka i/ili COBIB-u (dugme). Pritom se editor isprazni, a na donjoj ivici interfejsa za katalogizaciju ispisuje se baza podataka u kojoj je zapis sačuvan.

Prilikom čuvanja zapisa program nas upozorava i na eventualne druge greške, odnosno neusklađenosti u zapisu.

2.3.4 Sačuvaj kao šablon

Kada zapis u koji smo uneli podatke želimo da sačuvamo kao šablon za nov bibliografski, odnosno normativni zapis i da ga koristimo više puta, kliknemo na dugme . Otvara se prozor **Sačuvaj kao šablon** u kojem odredimo naziv šablona. U istom prozoru šablon možemo i da izbrišemo.

2.3.5 Otkazi

Zapis u editoru možemo da napustimo, a da ga ne sačuvamo. Kada kliknemo na dugme , program nas upozorava da se zapis neće sačuvati. Pritom se editor i prikazivač isprazne, a zapis ostaje u radnom prostoru nepromenjen. Novi zapis će se izbrisati i iz radnog prostora.

Upozorenje

Klikom na dugme ne poništavamo samo poslednju radnju u zapisu, već sve promene koje smo uneli u zapis. Ako smo u korisničkim podešavanjima polje kod podešavanja *Ispis upozorenja prilikom otkazivanja uređivanja zapisa* ostavili prazno, nakon klika na dugme upozorenje se neće prikazati.

2.3.6 Dodaj polje

U zapis možemo da dodamo polje kojeg nema u skupu polja izabrane maske ili polje koje želimo da ponovimo (dugme). U prozor **Polje** upišemo oznaku polja ili je izaberemo sa padajućeg spiska kod "Oznaka polja", a potom kliknemo na dugme **Dodaj**. Kod "Oznaka polja" možemo da upišemo i jednu ili više oznaka potpolja koja želimo da dodamo u pojedinačno polje (npr. 3270aaa).

Polje možemo da dodamo i tako što kliknemo na oznaku polja i potvrdimo programski upisanu oznaku polja ili upišemo, odnosno izaberemo drugu oznaku polja i kliknemo dugme **Dodaj**.

2.3.7 Dodaj izabrano (pot)polje iz spremišta

U zapis možemo da dodamo kopirana polja ili izbrisana polja i potpolja koja su sačuvana u spremištu polja.

Nakon klika na dugme , otvara se prozor sa spiskom polja i potpolja. U njemu su oznake kopiranih i izbrisanih polja zapisane naglašeno, a oznake polja, kada smo potpolja izbrisali, zapisane su običnim pismom. Na spisku izaberemo jedno ili više polja koja želimo da prenesemo u zapis i kliknemo dugme **Zalepi**. V. i [pogl. 2.2.8](#).

Savet

Sadržaj iz spremišta možemo da koristimo više puta, ali samo u okviru jedne prijave u aplikaciju COBISS Cat.

2.3.8 Promeni masku za unos

Bibliografskom zapisu koji je učitao u editor možemo izuzetno da promenimo masku za unos (dugme). Možemo da promenimo samu masku za unos *M – monografske publikacije* u *N – neknjižna građa* i suprotno.

2.3.9 Prikaži/sakrij dugmad za pomeranje polja/potpolja

Polja u zapisu uređena su uvek po rastućem redosledu oznaka polja, a njihov redosled možemo da promenimo samo ako imamo više ponavljanja pojedinačnog polja. Unutar pojedinačnog polja možemo da promenimo redosled potpolja.

Klikom na dugme u editor ispred oznake polja i potpolja dodaje se dugmad za pomeranje polja/potpolja nagore i nadole . Novi klik na dugme ovu dugmad sakrije.

Savet

Mišem možemo brzo da pomerimo polje ili potpolje koristeći funkciju "povuci i pusti" (eng. "drag & drop").

2.3.10 Prikaži/sakrij dugmad za dodavanje/brisanje potpolja

U zapis kod pojedinačnog polja možemo da dodamo ponovljiva potpolja ili da ih izbrisemo.

Klikom na dugme u editor iza polja za unos potpolja dodaje se dugmad za dodavanje i brisanje . Novi klik na dugme sakriva ovu dugmad.

2.3.11 Ubaci znak za sortiranje

U polje za unos kod pojedinačnog potpolja možemo da ubacimo znak za sortiranje (kliknemo na dugme i izaberemo opciju **Ubaci znak za sortiranje**). Programski se ispred znaka "¶" ubacuje i razmak, osim u slučaju kada je polje za unos prazno.

Savet

Znak "¶" možemo da unesemo i samo upotrebom tastature, tako što pritisnemo tipke <AltGr> i <+> (prva tipka levo od <Backspace> na alfanumeričkom delu tastature) i dodamo razmak. Upisuje se znak "¶" koji se pretvara u "¶" kada potvrdimo unos u potpolje.

2.3.12 Ubaci LaTeX oznaku

U polje za unos kod pojedinačnog potpolja možemo da ubacimo LaTeX oznaku (kliknemo na dugme i izaberemo opciju **Ubaci LaTeX oznaku**). Programski se ispred znaka “ σ ” ubacuje i razmak, osim u slučaju kada je polje za unos prazno.

Savet

Znak “ σ ” možemo da unesemo i samo upotrebom tastature, tako što pritisnemo tipke <AltGr> i <Ž>. Upisuje se znak “ σ ” koji se pretvara u “ σ ” kada potvrdimo unos u potpolje.

2.3.13 Pretvori slova

U polju za unos uneti tekst možemo da promenimo u sama velika slova ili sama mala slova. Za pretvaranje slova kliknemo na dugme i izaberemo opciju **Pretvori u velika slova** ili **Pretvori u mala slova**.

2.3.14 Pretvori pismo

U polju za unos možemo da promenimo pismo unetog teksta (iz latinice u ćirilicu i suprotno). Za pretvaranje pisma kliknemo na dugme i izaberemo opciju **Pretvori u latinicu** ili **Pretvori u srpsku/makedonsku ćirilicu**.

2.3.15 Aktiviraj numerator

U polje za unos kod pojedinačnog potpolja (npr. 020b, 021b) možemo da ubacimo broj iz numeratora (kliknemo na dugme i izaberemo opciju **Aktiviraj numerator**). Otvara se prozor **Numeratori** u kojem izaberemo numerator (za isto potpolje možemo da definišemo više numeratora) i kliknemo na dugme **Aktiviraj numerator**. U polje za unos upisuje se broj iz numeratora.

Upozorenja

Da bismo mogli da aktiviramo numerator u aplikaciji COBISS Cat, moramo prvo da ga odredimo. To je trenutno izvodljivo samo u COBISS3/Katalogizaciji po postupku koji je opisan u [pogl. 12.1.10.1](#).

U prozoru **Numeratori** svetlo sivom bojom ispisuju se numeratori koji nisu aktivni.

2.3.16 Grupe za unos podataka

Klikom na pojedinačnu grupu polja za unos podataka u editoru se prikazuju samo određena polja. Ako izaberemo npr. “Glavni opis” kod bibliografskih zapisa, u editoru se prikazuju samo polja bloka 2XX. Ako izaberemo “Kompletan zapis”, u editoru se prikazuju sva polja koja su definisana za izabranu masku unosa.

2.3.17 Dugmad s oznakama polja/potpolja/indikatora

Polja označava niz od tri brojkice, a potpolja slovo ili brojkica. Za neka polja određene su i brojčane vrednosti indikatora.

2.3.17.1 Dodavanje polja/potpolja

Polje dodajemo kada ne postoji u podrazumevanom skupu polja izabrane maske za unos ili kada želimo da ga ponovimo. Isto važi i za potpolje.

Za dodavanje polja možemo da kliknemo na oznaku proizvoljnog polja u zapisu. Otvara se prozor **Polje** u kojem se kod “Oznaka polja” ispisuje oznaka polja na koje smo kliknuli. Ako želimo da dodamo drugo polje, upisujemo željenu oznaku polja ili polje izaberemo sa padajućeg spiska i kliknemo na dugme **Dodaj**. Kod “Oznaka polja” možemo da upišemo i jednu ili više oznaka potpolja koja želimo da dodamo u pojedinačno polje (npr. 3270aaa).

Na isti način možemo da dodamo i potpolje. U prozoru **Potpolje** kod “Oznaka potpolja” možemo da upišemo i više oznaka potpolja koja želimo da dodamo (npr. aedefgz).

2.3.17.2 Kopiranje polja

Iz zapisa koji se nalazi u editoru možemo da kopiramo proizvoljno polje i pripadajuća polja sa sadržajem.

Kliknemo na oznaku polja koje želimo da kopiramo u spremište i u prozoru **Polje** kliknemo na dugme **Kopiraj**. Polje će se sačuvati u spremište polja.

Savet

Polja možemo da kopiramo i iz zapisa koji su u radnom prostoru (kliknemo na dugme i izaberemo opciju **Izbor**

polja za prenos u spremište), v. i pogl. 2.2.8.

2.3.17.3 Menjanje polja/potpolja

Kada sadržaj nekog polja želimo da koristimo u drugom polju, polju možemo da promenimo oznaku (npr. polje 700 želimo da koristimo kao polje 701).

Mišem kliknemo na oznaku polja koja se ispisuje u prozoru **Polje** kod “Oznaka polja”. Na tom mestu upišemo, odnosno sa padajućeg spiska izaberemo drugu odgovarajuću oznaku polja i kliknemo dugme **Promeni**.

Na isti način možemo da promenimo i oznaku potpolja.

2.3.17.4 Brisanje polja/potpolja

Iz zapisa možemo da izbrišemo polje tako što mišem kliknemo na oznaku polja. U prozoru **Polje** kliknemo na dugme **Izbriši <oznaka polja>**.

Na isti način možemo da izbrišemo i potpolje.

Upozorenje

Poslednje potpolje u polju ne možemo da izbrišemo. U ovakvom slučaju treba izbrisati polje.

2.3.17.5 Menjanje vrednosti indikatora

Neka polja sadrže indikatore koji dodatno objašnjavaju sadržaj polja, odnos tog polja prema drugim poljima u zapisu ili određuju način obrade podataka u ispisima.

U polju mogu da budu definisana najviše dva indikatora kojima možemo da odredimo, odnosno promenimo vrednost, tako što kliknemo na oznaku indikatora i u prozoru izaberemo odgovarajuću vrednost.

2.3.18 Pomeri polje/potpolje

Za pomeranje polja ili potpolja gore kliknemo na dugme , a za pomeranje dole dugme .

Savet

Polje ili potpolje možemo da pomerimo i koristeći funkciju “povuci i pusti” (eng. “drag & drop”). Mišem se postavimo na polje/potpolje koje želimo da pomerimo i levim tasterom miša povučemo ga na novu lokaciju.

2.3.19 Dodaj/Izbriši potpolje

Za dodavanje potpolja kliknemo na dugme , a za brisanje potpolja dugme . Prilikom dodavanja dodaje se prazno potpolje s istom oznakom kao što je nosi potpolje na kojem stojimo.

2.3.20 Priručnici u elektronskom obliku

Tokom rada u aplikaciji COBISS Cat možemo da koristimo različite priručnike u elektronskom obliku (dugme).

Prilikom uređivanja zapisa možemo da koristimo opise polja i potpolja iz priručnika COMARC/B i COMARC/A, kao i druge relevantne priručnike u zavisnosti od COBISS sistema (u sistemu COBISS.SI priručnike *ZNAČKA* i *PREKAT*, a u svim COBISS sistemima priručnik za ISSN Međunarodnog ISSN centra (*ISSN Manual*) i uputstva za rad u aplikaciji COBISS Cat).

Savet

Priručnik COMARC možemo da otvorimo i tipkom <F1>.

2.3.21 Korisnička podešavanja

Ono što katalogizator može da prilagodi svojim potrebama spada u korisnička podešavanja. To je:

- izgled interfejsa za katalogizaciju (možemo da promenimo položaj editora)

- pomeranje po dugmadi , , , , tipkom <Tab>

- ispis upozorenja prilikom otkazivanja uređivanja zapisa

Kliknemo na dugme koje se nalazi pored dugmeta za odjavu iz interfejsa i u prozoru **Korisnička podešavanja** označimo, odnosno ispraznimo polje za potvrđivanje kod podešavanja čiju vrednost želimo da promenimo. Da bi se promena primenila, moramo da kliknemo na dugme **Sačuvaj** i da osvežimo, odnosno ponovo učitamo stranicu (tipka <F5>).

Upozorenja

Tipkom <F5> ponovo učitavamo aplikaciju COBISS Cat, pri čemu se editor prazni.

Podešavanje *Ispis upozorenja prilikom otkazivanja uređivanja zapisa* vidi se u prozoru **Korisnička podešavanja** tek kada prvi put otkazemo uređivanje zapisa bez čuvanja (dugme).

2.4 Prikazivač zapisa

Prikazivač zapisa je desni deo interfejsa za katalogizaciju u kojem se prikazuje zapis u editoru ili proizvoljni zapis iz radnog prostora.

Donji deo prikazivača namenjen je ispisu programskih upozorenja.

```
ID=3306807 A V02 14.03.1996 SIKNM::IVICA SynToCon: 15.06.2019
000 a00602 b199603140000000 cSIKNM::IVICA d e f0 g0000052695
k20190615
001 an – novi zapis ba – tekstualna građa, štampana ca – analitički nivo (sastavni
deo) d2 – zapis je ispod najvišeg nivoa 7ba – latinica
011 a0350-7521
100 c1996 hslv – slovenački lba – latinica
1010 aslv – slovenački
102 aslv – Salvador
2000 aBogate grajske pojedine na Otočcu dKuharji in kuharice h63 ekako Branko
Fink, šef kuhinje restavracije na Gradu Otočec, pripravlja dobre divjačinske
jedi ter ribje in druge dobrote za svoje goste eza nekaj tisočakov se počutiš
kot grof fBoris Kuhar
215 a38, št. 61 (14. Ill. 1996), str. 51. Ilustr
6090 aKuharski recepti yOtočec
675 a641.5(497.12 Otočec) s64 vdo 4. izd.
700 1 33265123 aKuhar bBoris 710250 f1929-2018 4070 – autor
900 1 33265123 aKuhar bB. 5z – ostalo
```

Upozorenja:

675c: Potpolje c je obavezno u zapisu.

102a: Kod za državu (102a) razlikuje se od koda za državu u nadređenom zapisu.

102a: Vrednost u potpolju je Salvador. Proverite kod za državu izdavanja.

Prikazivač zapisa

Kada se u prikazivaču nalazi zapis koji trenutno uređujemo, žutom bojom su označeni svi podaci koje smo dodali ili promenili. Podacima o autoru dodaju se i varijantni oblici imena iz normativne baze podataka (uvodi ih znak "<"). Kada zapis proverimo, odnosno sačuvamo, ovi varijantni oblici imena ispisuju se u bloku 90X.

Crnom bojom ispisani su brojevi polja i sadržaj u potpoljima, plavom bojom ispisane su brojčane vrednosti indikatora, a zelenom bojom oznake potpolja.

U prikazivaču možemo da pogledamo bilo koji zapis iz radnog prostora ili zapis koji je u editoru. Zapis zamenimo klikom na odgovarajuće mesto u radnom prostoru:

- pojedinačne zapise prikazujemo klikom levo od dugmeta
- osnovni zapis prikazujemo klikom levo od dugmeta – u prikazivač se učitava zapis pre dopunjavanja
- zapis koji uređujemo ponovo pozivamo klikom na dugme – u prikazivač se učitava zapis s dopunama

Iz zapisa u prikazivaču možemo da kopiramo tekst iz potpolja. Pritom koristimo opšte komande za kopiranje. Određeni tekst možemo da potražimo kombinacijom tipki <Ctrl> + <F>.

Prilikom proveravanja pravilnosti zapisa ili prilikom čuvanja zapisa koji se nalazi u editoru izvode se programske kontrole. Na greške, odnosno nedostatke program nas upozorava crvenom bojom donje ivice interfejsa za katalogizaciju i ispisuje ih u donjem delu prikazivača. Prvo se ispisuje oznaka polja i potpolja, a potom sledi opis greške, odnosno nedostatka. Klikom na oznaku polja i potpolja koja stoji ispred upozorenja, pomeramo se u polje koje zahteva ispravku ili dopunu.

Prilikom ispisa upozorenja koriste se različite boje:

- crvena za evidentne greške
Upozorenja tipa “F” – Fatal pre nego što sačuvamo zapis, moramo obavezno da ispravimo: zapis ostaje u editoru.
- ljubičasta za neusklađenosti
Upozorenja tipa “W” – Warning ne zahtevaju ispravku pre nego što ih sačuvamo; zapis moramo ponovo da učitamo u editor da bismo otklonili neusklađenosti.
- crna za eventualne nedostatke
Upozorenja tipa “I” – Info ne zahtevaju ispravku pre nego što sačuvamo zapis; zapis moramo ponovo da učitamo u editor da bismo otklonili eventualne nedostatke.

Ako zapis nema greške, donja ivica interfejsa za katalogizaciju obojiće se zelenom bojom.

3 Osnovni postupci u radu sa zapisima

Uprkos izmenjenom interfejsu za kazalogizaciju, proces uzajamne katalogizacije ostaje isti. U radu sa zapisima možemo da koristimo priručnik COBISS3/Katalogizacija, [pogl. 8](#).

Osnovni postupci su:

- pretraživanje zapisa po različitim bazama podataka
- kreiranje zapisa
  - od početka (dugme **Nov zapis** u pretraživaču ili dugme u radnom prostoru), ako prilikom pretraživanja utvrdimo da zapis ne postoji ni u lokalnoj bazi podataka ni u COBIB-u, a ne može da se preuzme ni iz jedne strane baze podataka
  - priređivanjem sličnog zapisa (dugme u radnom prostoru), ako prilikom pretraživanja utvrdimo da u lokalnoj bazi podataka, COBIB-u ili COBISS.net-u postoji zapis sličan onom koji želimo da kreiramo
  - šablonom za nov zapis (dugme u editoru zapisa), ako katalogiziramo veći broj bibliografskih izvora kod kojih je većina podataka ista
- dopunjavanje zapisa (dugme **Uredi** u pretraživaču ili dugme u radnom prostoru)
  - uređivanje zapisa koji postoji u lokalnoj bazi podataka i COBIB-u
  - uređivanje zapisa neposredno u COBIB-u
  - uređivanje lokalnih zapisa koji su nastali konverzijom, jer je biblioteka pre uključivanja u COBISS sistem koristila drugi sistem
- preuzimanje zapisa
  - iz baze COBIB i COBISS.net (dugme **Uredi** u pretraživaču ili dugme u radnom prostoru), ako prilikom pretraživanja utvrdimo da zapis ne postoji u lokalnoj bazi, ali postoji u COBIB-u ili COBISS.net-u
  - iz stranih baza podataka: Katalog LC, WorldCat, ISSN, LC/NAF (dugme u radnom prostoru), ako prilikom pretraživanja utvrdimo da zapis ne postoji ni u lokalnoj bazi podataka ni u COBIB-u, ali postoji u nekoj od stranih baza podataka

4 Znaci, pravopis i druge opcije

Pri radu u COBISS Cat operativni sistem i internet pregledač nude nam nekoliko opcija za lakši unos znakova i za uključivanje proveravanja pravopisa.

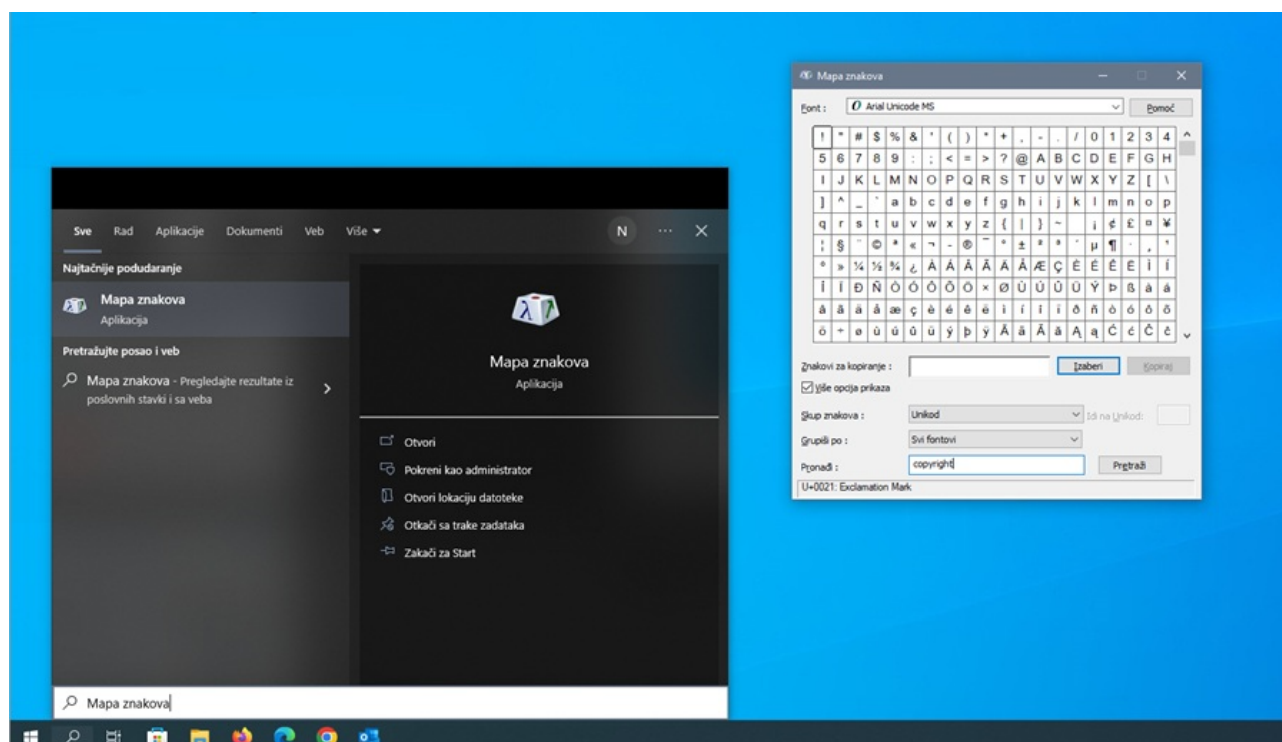
4.1 Unos znakova pomoću tastature

Za pravilan unos podataka potrebna nam je standardna tastatura i odgovarajuće podešavanje tastature za pojedinačni jezik u Windows sistemu. Tako možemo da unosimo sva slova pojedinačnog jezika, druge znake sa tastature i znake koji nastaju kombinacijom znaka i osnovnog slova (npr. <AltGr> + <"> + <A> daje Ä).

4.2 Mapa znakova (Character Map)

Prilikom unosa znaka iz skupa UNICODE možemo da koristimo Mapu znakova (Character Map) koja je ugrađena u Windows sistem i omogućava prikaz znakova koji su dostupni za izabrano pismo.

U polje za pretraživanje u traci zadataka Windows sistema upišemo *Mapa znakova (Character Map)* i otvorimo je. Znaci su objedinjeni u zavisnosti od pisma. Podrazumevana vrednost je Arial, promenom pisma menja se i skup znakova. Ako označimo opciju *Više opcija prikaza (Advanced view)*, možemo da pretražujemo i po nazivu znaka ako nam je poznat. Na spisku potražimo odgovarajući znak, izaberemo ga, kopiramo i zalepimo u polje za unos u pretraživaču ili u polje za unos kod pojedinačnog potpolja.

Mapa znakova

4.3 Dodavanje jezika i promena rasporeda tastature

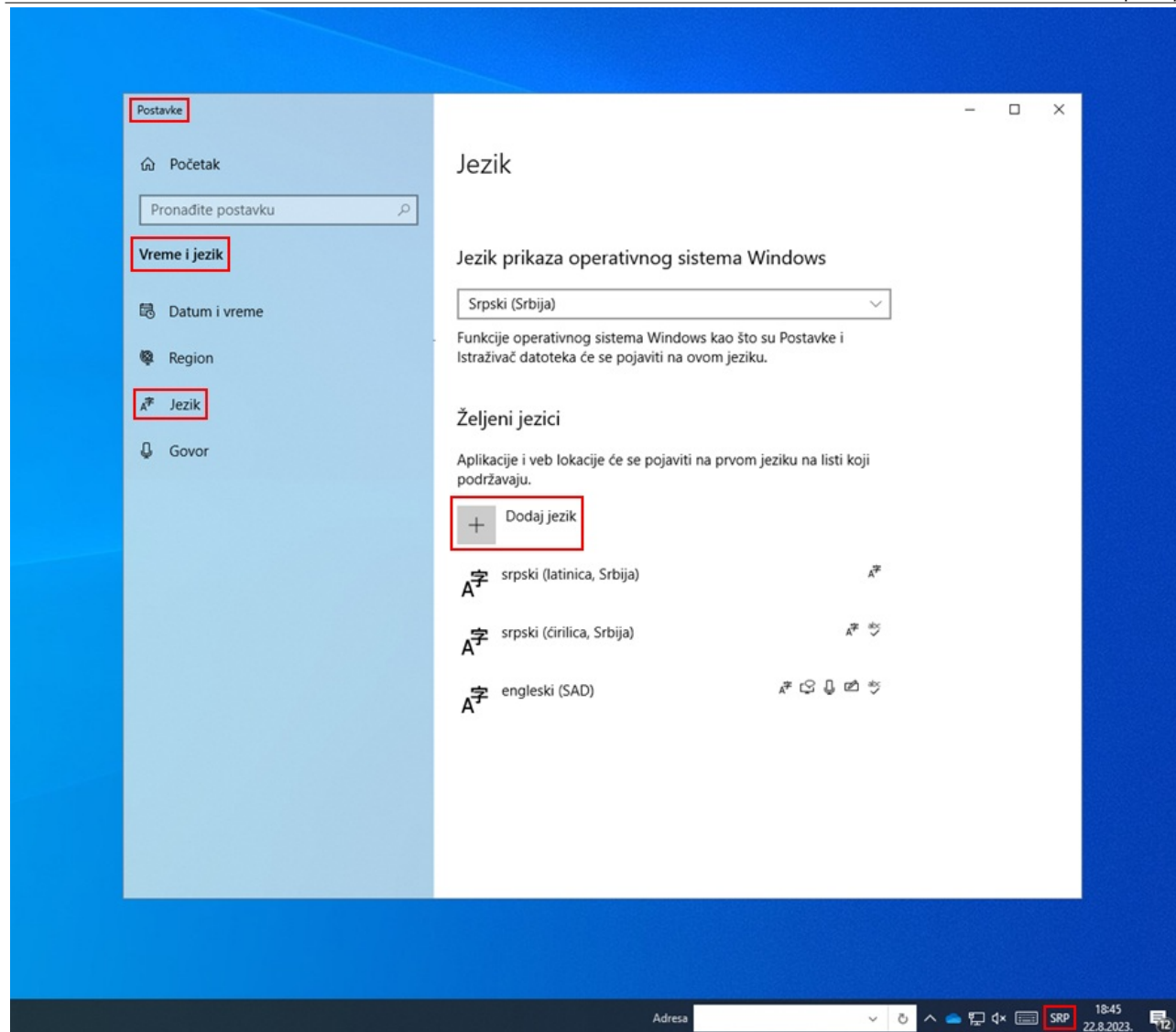
Windows nudi mnogo jezičkih paketa koji omogućavaju prikaz korisničkog interfejsa na izabranom jeziku.

Možemo da zamenimo raspored znakova na tastaturi za drugi jezik, a da ne moramo da promenimo jezik korisničkog interfejsa. To je korisno kada povremeno unosimo tekst na drugom jeziku ili pismu.

U polje za pretraživanje Windows trake zadataka upišemo *Postavke (Settings)*, izaberemo *Vreme i jezik (Time & language)*, a onda *Jezik (Language)*. Kod *Željeni jezici (Preferred languages)* kliknemo na *Dodaj jezik (Add a language)* i sa spiska izaberemo jezik. Kliknemo na *Dalje (Next)* i uklonimo kvačicu kod *Instaliraj jezički paket (Install language pack)*, ako ćemo taj jezik koristiti samo za tastaturu. Nakon klika na dugme **Instaliraj (Install)**, izabrani jezik se dodaje u traku zadataka.

💡 Savet

Jezike možemo da menjamo kombinacijom tipki <Windows> + <razmaknica>. Pritom se raspored znaka na tastaturi menja.

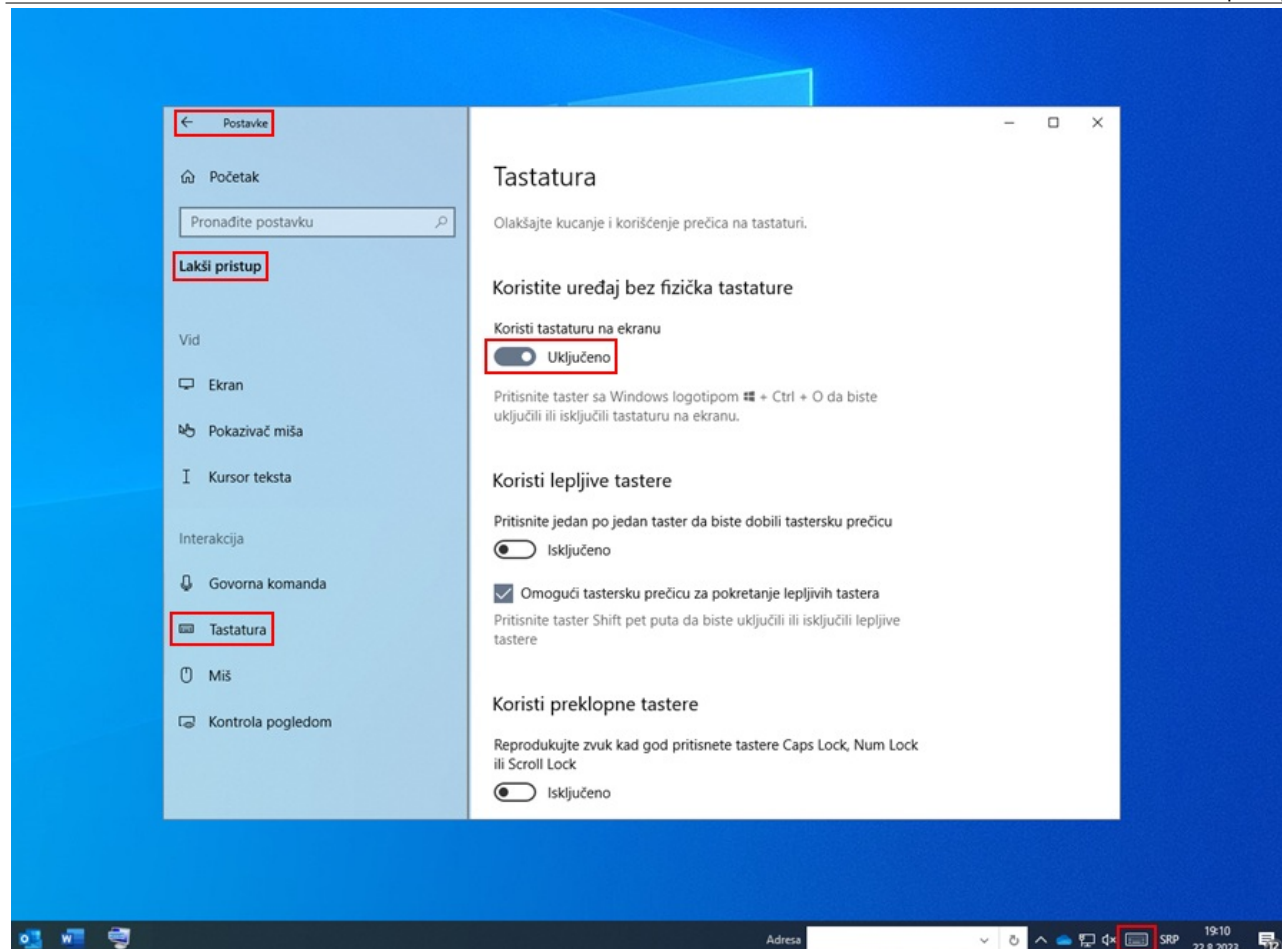
Željene postavke jezika

4.4 Dodavanje tastature na ekranu

Kada tastaturu prilagodimo za strani jezik i ne poznajemo raspored znakova, možemo da koristimo tastaturu na ekranu. Windows nudi dve tastature na ekranu.

Prvu, koja je jednostavnija, uključujemo tako što u Windows traci zadataka desnim tasterom miša kliknemo na prazan prostor i iz menija izaberemo *Pokaži dugme tastature na ekranu osetljivom na dodir (Show touch keyboard button)*. Dugme tastature na ekranu pojavljuje se na desnoj strani trake zadataka. Promenom jezika (<Windows> + <razmaknica>) menja se i jezik tastature.

Drugu, napredniju tastaturu uključujemo tako što u polje za pretraživanje u traci zadataka Windows upišemo *Postavke (Settings)*, izaberemo *Lakši pristup (Ease of access)* i u levom delu prozora kliknemo *Tastatura (Keyboard)*. U desnom delu prozora uključimo *Koristi tastaturu na ekranu (Use the on-screen keyboard)*. I na ovoj tastaturi kombinacijom tipki <Windows> + <razmaknica> menjamo jezik. Ako nameravamo da je koristimo češće, ikonu tastature možemo da zakačimo u traku zadataka.

Podešavanja tastature na ekranu

4.5 Provera pravopisa

Pravilnost unetog teksta u polju za unos pojedinačnog potpolja proverava se ako u internet pregledaču podesimo opciju proveravanja pravopisa tokom kucanja.

Podešavanja u izabranom internet pregledaču:

- CHROME: *Podešavanja/Jezici/Provera pravopisa*, odnosno *Settings/Languages/Spell check*
- EDGE: *Postavke/Jezici/Pomoć pri pisanju*, odnosno *Settings/Languages/Check spelling*
- FIREFOX: *Podešavanja/Opšte/Jezik/Proveravaj pravopis dok kucam*, odnosno *Settings/Languages/Check spelling as you type* (u svakom polju za unos pojedinačnog potpolja iz priručnog menija treba izabrati još i opciju *Proveravaj pravopis*, odnosno *Check your spelling* da bi se pogrešne reči podcrtale.)

4.6 Automatsko prevođenje teksta

Za pravilan prikaz podataka u zapisima u internet pretraživaču treba onemogućiti opciju automatskog prevođenja teksta. Automatsko prevođenje (npr. sa engleskog ili francuskog) utiče na prikaz zapisa.

Podešavanja u izabranom internet pregledaču:

- CHROME: *Podešavanja/Jezici/Google prevodilac/Automatski prevodi ove jezike – nije dodat nijedan jezik*, odnosno *Settings/Languages/Google Translate/Automatically translate these languages – No languages added*

5 Programsko proveravanje zapisa

Prilikom čuvanja zapisa u bibliografske baze podataka i obe normativne baze podataka izvode se programske kontrole na osnovu kojih se prikazuju programske poruke.

Programske poruke upozoravaju na:

- neuvažavanje definisanih osnovnih karakteristika polja i potpolja
- nepravilnu kombinaciju više podataka u zapisu
- druge greške

Neke kontrole koje u bibliografskim zapisima upozoravaju na greške u poljima s normativnom kontrolom (70X) zahtevaju da se podaci urede u normativnim zapisima ili da se napravi veza sa odgovarajućim normativnim zapisom.

5.1 Bibliografske baze podataka

Legenda

- Status kontrole:
  - F (Fatal): u zapisu je greška i dok se ne ispravi, zapis ne možemo da sačuvamo
  - W (Warning): u zapisu je greška, ali zapis uprkos tome možemo da sačuvamo
  - I (Info): u zapisu je moguća greška, zapis možemo da sačuvamo
- Upozorenje: poruke za korisnika (po abecednom redosledu)
- Opis: uslovi za proveravanje

U izlomljenim zagradama negde su upisane oznake polja/potpolja/indikatora/ID broja koje se prilikom proveravanja zamene vrednošću iz zapisa. Tri upitnika (???) u upozorenju zamenjuje odgovarajući broj polja/potpolja/ID broja, a četiri upitnika (????) odgovarajući broj polja i oznaka potpolja.

STATUS	UPOZORENJE	OPIS
F	2. indikator može da ima vrednost 0 samo kada je reč o izvoru na internetu (135b = "i").	Ako je 856ind2 = 0, onda mora da bude 135b = "i".
F	Ako je 115a = ?, onda se potpolje 115? ne popunjava.	Ako u polju 115 postoji neko od potpolja prstuvz123, onda mora da bude 115a = "a". Ako u polju 115 postoji potpolje k ili l, onda mora da bude 115a = "c".
F	Ako kontinuirani izvor još izlazi (100b = "a"), godina izdavanja 2 je nepoznata (100d = "9999"). Ako izvor više ne izlazi (100b = "b"), moramo upisati završnu godinu.	Ako je 100b = "a", onda mora da bude 100d = "9999". Ako je 100b = "b", onda mora da bude 100d ≠ "9999".
W	Ako postoji više ISBN-ova (010), moramo uneti objašnjenje (010b).	Ako je polje 010 u zapisu ponovljeno, proverava se da li sva polja 010, osim jednog, sadrže potpolje b. Izuzetak su parovi polja 010 sa 10- in 13-cifrenim ISBN (pozicije 1–9 u 10-cifrenom broju podudaraju se sa pozicijama 4–12 u 13-cifrenom broju) kod kojih nijednom polju nije potrebno potpolje b.
F	Ako potpolje 020 sadrži broj iz nacionalne bibliografije, sadržaj potpolja ne može da se promeni.	Ako je 100h = "slv" i 020a = "SI" i ako je u istom polju 020 i potpolje b, sadržaj polja 020 ne smemo da menjamo.
F	Alternativno numerisanje nije pravilno uneto (215rqp).	Ako u polju 215 postoji potpolje q, onda u njemu mora da bude i potpolje r. Ako u polju 215 postoji potpolje p, onda u njemu moraju da budu i potpolja q i r.
F	Bibliografski nivo (001c) se ne podudara s kodom u potpolju 110a.	Proverava se podudaranje 110a i 001c: – ako je 110a = "e", onda mora da bude 001c = "j" – ako je 110a = "a", "b" ili "c", onda mora da bude 001c = "s"
F	CIP zapis (001a = "p") sme da sadrži oznaku tipa u 001t samo ako sadrži DOI u 017.	Ako je 001a = "p" i ako u zapisu postoji potpolje 001t, onda u njemu mora da postoji i polje 017.
F	Članak s tipom "???" mora da bude objavljen u serijskoj publikaciji.	Ako je 001t = "1.01", "1.02" ili "1.03", onda zapis mora da sadrži potpolje 011a, a u uzajamnoj bazi podataka zapis koji dobijamo pretraživanjem sa SP = <011a> mora da sadrži kod 001c = "s".
F	Godina izdavanja 2 (100d) mora biti novija od godine izdavanja 1 (100c).	Ako je u 100b jedan od kodova "f" ili "g", onda u 100d mora da bude upisana novija godina od 100c. Ako je u 100b jedan od kodova "b" ili "l", onda u 100d mora da bude upisana novija ili ista godina kao u 100c. Umesto pojedinačnih brojki moguć je znak "?" koji se u 100c uvažava kao broj 0, a u 100d kao broj 9.
W	Godina izdavanja članka (100cd) ne podudara se s periodom tokom kojeg je izvor izlazio.	Proveravaju se samo zapisi sa 011a i sa 100b = "d", "g", ili bez 100b. Godina u 100cd upoređuje se sa godinom u 100cd iz zapisa koje dobijamo nakon pretraživanja sa SP = <011a>, ali samo ako je u pronađenim zapisima 100b = "a", "b" ili "c". Godina u 100cd iz proverenog zapisa mora da bude novija ili ista kao i godina u 100c i starija ili ista kao i godina u 100d u pronađenim zapisima.

STATUS	UPOZORENJE	OPIS
F	Hijerarhijski nivo (001d) ne podudara se sa bibliografskim nivoom (001c).	S obzirom na 001c u 001d mora da bude odgovarajući kod: – ako je 001c = “d”, onda mora da bude 001d = “0” – ako je 001c = “a”, onda mora da bude 001d = “2” – ako je 001c = “i” ili “s”, onda mora da bude 001d = “0” ili “1”
F	I zapis za izvor u kojem se nalazi sastavni deo s tipom “1.16” mora da sadrži podatak o tipu.	Proveravaju se samo zapisi sa 001t = “1.16” i potpunim potpoljem 4641. Zapis koji dobijamo sa ID = <4641> mora da ima potpolje 001t.
W	ISSN je pogrešan. Za dodeljivanje pozovite nacionalni ISSN centar.	U potpoljima 011cef ne sme da bude upisan niz “0000-0000”.
F	Isti autor je naveden i u zapisu za izvor. Izaberite vrednost “2” za prvi indikator i time izdvojite jedinicu iz personalne bibliografije.	Proveravaju se samo zapisi kod kojih su popunjena oba potpolja 001t i 4641. Ako u zapisu koji dobijamo sa ID = <4641> postoji i potpolje 001t i ako oba zapisa imaju polja 70X koja se podudaraju u svim potpoljima abcdf4 (mogu da se podudaraju različita polja, npr. 700 i 701), onda jedno od polja koja se podudaraju mora da ima 70Xind1 = 2.
F	Kada je popunjeno potpolje 970g, onda moraju da budu popunjena i potpolja 970a i 970d.	Ako u zapisu postoji potpolje 970g, onda u njemu moraju da postoje i potpolja 970a i 970d.
F	Kada je popunjeno potpolje 970g, zapis u potpolju 001t mora da ima kod za izlaganje na konferenciji.	Ako u zapisu postoji potpolje 970g, onda u potpolju 001t mora da bude jedan od kodova “1.06”, “1.07”, “1.08”, “1.09”, “1.10”, “1.11”, “1.12” ili “1.13”.
W	Ključni naslov se dodaje zajedno sa ISSN.	Ako u zapisu postoji polje 530 ili 531, onda u zapisu mora da bude i potpolje 011e ili 011f.
W	Kod je izbrisan iz šifrnika.	Proverava se da li je kod u potpolju poništen.
W	Kod naučnih članaka i drugih sastavnih delova podatak o bibliografiji u potpolju 320a je obavezan.	Polje 320 je obavezno u zapisima koji ispunjavaju jedan od tri uslova: – ako u potpolju 001t postoji jedan od kodova “1.01”, “1.02” ili “1.16” – ako u potpolju 001t postoji kod “1.06” ili “1.08”, a u potpolju 970g kod “1” ili “2” – ako u zapisu postoji potpolje 4641, a zapis koji dobijamo nakon pretraživanja sa ID = <4641> u potpolju 001t ima jedan od kodova “2.31” ili “2.32”
F	Kod ne postoji u šifrniku.	Proverava se pravilnost kodiranog potpolja.
W	Kod neknjižne građe preporučuje se da unesemo barem osnovne kodirane podatke.	Ako je 001c ≠ “a”, onda u zapisu moraju da budu prisutna sledeća potpolja: – ako je 001b = “g”, potpolje 115a i jedno od potpolja 115g i 115k – ako je 001b = “k”, potpolje 116a – ako je 001b = “i”, potpolje 117a – ako je 001b = “e” ili “f”, potpolje 124b – ako je 001b = “j” ili “j”, potpolje 126a – ako je 001b = “l”, potpolje 135b
W	Kod separata (105b = “8”) nedostaje napomena o posebnom otisku (324).	Ako se u potpolju 105b nalazi kod “8”, proverava se da li postoji i polje 300 ili 324.
W	Kod u potpolju 001b u ovom zapisu razlikuje se od koda u potpolju 001b u nadređenom zapisu. Proverite da li je stvarno reč o dve različite vrste zapisa!	Proveravaju se samo zapisi koji imaju potpolje 011a ili 4641. Potpolje 001b mora da bude isto kao u zapisima koje dobijamo pretraživanjem SP = <011a> or ID = <4641>, osim ako je u pronađenom zapisu 001b = “m”.
F	Kod za autorstvo 927 pripisujemo samo onim saradnicima na istraživanju koji nisu istovremeno i autori.	Proveravaju se zapisi s potpoljem 7024 = “927”. Ako u zapisu postoji još neko drugo polje 70X s istim potpoljem 3, kao što je u polju sa 7024 = “927”, to polje ne sme da ima potpolje 4 s kodom “070”.
W	Kod za državu (102a) razlikuje se od koda za državu u nadređenom zapisu.	Proveravaju se samo zapisi sa 001c = “a”. U takvom zapisu mora da postoji barem jedno od potpolja 011a i 4641. Ako u zapisu postoji potpolje 102a, isto potpolje sa istim sadržajem mora da postoji u svim zapisima koje dobijamo pretraživanjem sa SP = <011a> or ID = <4641>.
F	Kod za godinu izdavanja 100b = “j” zahteva upis tačnog datuma u potpolje 100d.	Ako je 100b = “j”, onda u 100d mora da bude upisan datum u obliku MMDD: – MM je dvocifrena oznaka meseca (vodeća nula je obavezna, može da bude i “0?” ili “1?”) – DD je dvocifrena oznaka dana (vodeća nula je obavezna, može da bude i “1?”, “2?”, “3?” ili “??”)
F	Kod za oznaku godine izdavanja (100b) ne podudara se sa kodom za bibliografski nivo (001c)..	Proverava se podudaranje 001c i 100b: – ako je 100b = “a”, “b” ili “c”, onda mora da bude 001c = “s” ili “i” – ako je 100b = “d”, “e”, “f”, “g”, “h”, “i” ili “j”, onda mora da bude 001c ≠ “s” – ako je 100b = “l”, onda mora da bude 001c = “c”

STATUS	UPOZORENJE	OPIS
F	Kod za tipologiju se ne podudara sa kodom za bibliografski nivo.	Proverava se prvi znak iz 001t i 001c: – ako je 001t = "1*", onda mora da bude 001c = "a" – ako je 001t = "2*", onda mora da bude 001c = "m" ili 001c = "j" – ako je 001t = "3*", onda mora da bude 001c = "d"
W	Kodovi u potpoljima 121a i 124b moraju se podudarati.	Ako je u 124b jedan od kodova "a", "b", "d", "f", "g", "i" ili "j", proverava se da li je 121a = "a". Ako je u 124b jedan od kodova "c" ili "e", proverava se da li je 121a = "b".
F	Kodovi za ilustracije (105a i 140a) i podaci u potpolju 215c moraju biti usklađeni.	Potpolje 215c je obavezno u zapisima koji ispunjavaju uslove: – 001a ≠ "p" – postoji potpolje 105a sa kodom koji je različit od koda "f" i "y" Jedno od potpolja 105a i 140a obavezno je u zapisima koji ispunjavaju uslove: – postoji potpolje 215c – 001b = "a" – 001c = "m" – polje 130 ne postoji
W	Kodovi za jezik u potpoljima 101abc moraju se međusobno razlikovati.	Ako je 101ind1 = 1, kodovi u potpoljima 101abc, ako postoje, moraju međusobno da se razlikuju.
W	Kodovi za jezik u potpoljima 101efg moraju se razlikovati od koda u prvom potpolju 101a.	U polju 101 sadržaj potpolja efg mora se razlikovati od sadržaja prvog potpolja a.
F	Kontrolni znaci za razvrstavanje (NSB/NSE) i oznaku LaTeX moraju da budu u paru.	Znak NSB/NSE i oznaka za LaTeX u jednom potpolju moraju uvek da budu u paru.
F	Možete upisati samo ISSN ili interni broj kontinuiranog izvora za koji već postoji zapis u COBIB-u.	U potpoljima 011a i 011s dozvoljen je samo sadržaj koji je upisan u potpolje 011e ili 011c u nekom drugom zapisu. Izuzetak je broj "0000-0000" koji u potpoljima 011a i 011s nije dozvoljen.
I	Naučna monografija (001t = "2.01") mora da ima ISBN (010a).	Ako je 001t = "2.01", onda u zapisu mora da postoji potpolje 010a.
F	Naučni članak (001t = "1.01", "1.02", "1.03") ne sme da bude vezan na kontinuirani izvor s potpoljem 110a = ???.	Proveravaju se zapisi sa 011a. Ako je 001t = "1.01", "1.02" ili "1.03", onda u zapisu dobijenom nakon pretraživanja sa SP = <011a>, u potpolju 110a ne smeju da budu kodovi "c" i "z".
F	Nedostaje godina izdavanja 2 (100d).	Potpolje 100d je obavezno, ako je 100b = "a", "b", "c", "g" ili "j".
F	Nedostaje ISSN (011c, e ili f).	U zapisu mora da postoji jedno od potpolja 011e, c ili f, ako je ispunjen barem jedan od uslova: – 001c = "s" – 001c = "i" i 100b = "a", "b" ili "c"
F	Nedostaje ISSN serije/podserije/priloga.	Ako u zapisu postoji bilo koje od potpolja 215opqrs, onda u njemu mora da bude i potpolje 011s.
W	Nedostaje kod za vrstu autorstva (70X4).	U poljima 70X mora uvek da bude potpolje 4.
W	Nedostaje kod za zbornik (105b = "z").	Ako je 105c = "1" ili 105d = "1", onda mora da bude 105b = "z".
F	Nedostaje odrednica: personalna (polje 700), korporativna (polje 710) ili stvarna (vrednost 1. indikatora u polju 200).	Ako ne postoji nijedno od polja 700, 710 ili 532 i ako u zapisu postoji polje 200, onda mora da bude 200ind1 = 1.
F	Nedostaje potpolje 011a.	Ako u polju 011 postoji potpolje s, u njemu mora da bude i potpolje a.
W	Nedostaje potpolje 101c. Ako ne znamo jezik originala, upišemo kod "und".	Ako je 101ind1 = 1, onda u polju 101 mora da bude potpolje c.
W	Nedostaje potpolje 3.	Kod zapisa koje preuzimamo iz drugih sistema u COBIB obavezno moramo da povežemo nepovezana polja 70X, što znači da je u poljima 70X s potpoljem a obavezno i potpolje 3.
F	Nedostaje potpolje f.	Ako u poljima 200 ili 205 postoji potpolje g, u istom polju mora da bude i potpolje f.
F	Nedostaje veza sa izvorom (011a ili 4641).	Ako je 001c = "a", onda mora da bude ispunjen barem jedan od uslova: – postoji potpolje 011a – postoji potpolje 4641 – postoje potpolja 000e = "only" i 992v Mora da važi i suprotno: ako je ispunjen bilo koji od nabrojanih uslova, onda mora da bude 001c = "a".

STATUS	UPOZORENJE	OPIS
F	Neodgovarajuća veza.	U potpolje 001x sme da se upiše samo ID nekog drugog zapisa iz COBIB-a ili “.”. Ako je unet ID zamenljivog zapisa, onda moraju da budu ispunjeni sledeći uslovi: – pretraživanjem sa OR = <ID> ne dobijamo rezultate – pretraživanjem ID = <001x> u istoj bazi dobijamo jedan zapis – dobijeni zapis ima 001a ≠ “d”
F	Nepravilan ISBN.	U potpolju 010a mora da bude upisan ISBN broj s pravilnim kontrolnim brojem.
F	Nepravilan ISMN.	U potpolje 013a mora da bude upisan ISMN broj s pravilnim kontrolnim brojem.
F	Nepravilan ISSN.	U potpoljima 011efl mora da bude upisan ISSN broj s pravilnim kontrolnim brojem.
F	Nepravilan ISSN.	U potpolje 011c mora da bude upisan ISSN broj s pravilnim kontrolnim brojem.
W	Nepravilan URL.	U potpolja 321u i 856u mora da bude upisan pravilan URL.
F	Nevažeća vrednost indikatora.	Proverava se da li je uneta vrednost indikatora važeća.
F	Numerisanje nije pravilno uneto (215hig).	Ako u polju 215 postoji potpolje i, onda u njemu mora da bude i potpolje h. Ako u polju 215 postoji potpolje g, onda u njemu moraju da budu i potpolja i i h.
F	Osim inventarskog broja u 992y treba upisati i broj sveske!	Potpolje 992y mora da počinje inventarskim brojem koji je (u nekom zapisu iz segmenta COBISS3/Fond) upisan u potpolje 997f. Iza inventarskog broja u polju 997 ože da dolazi zarez, a iza toga i proizvoljan dodatan tekst.
F	Pažnja: duplirani ISSN, proverite zapis sa ID = <ID>.	Proveravaju se zapisi sa 001c = “s” i zapisi sa 001c = “i”. Sledeća pretraživanja moraju da daju samo jedan rezultat: – ako je 011e ≠ “0000-0000”, ne smemo da dobijemo nijedan drugi zapis pretraživanjem sa SP,SF = <011e> – ako je 011c ≠ “0000-0000”, ne smemo da dobijemo nijedan drugi zapis pretraživanjem sa SP,SF = <011c> – ako je 011f ≠ “0000-0000”, ne smemo da dobijemo nijedan drugi zapis pretraživanjem sa SP,SF = <011f> U tim zapisima jedno od potpolja 011ecf je obavezno.
W	Pažnja: možda je reč o dupliranom zapisu (takvih sličnih zapisa je ???: <ID>).	Proveravaju se zapisi sa 001c ≠ “s”. Proverava se da li dobijamo druge zapise ako pretražujemo sa (LA = <101a> and TI = <200a> and AU = <700a, b*> and PY = <100c> and DT = <001c>) or BN = <010a>.
F	Pismo odrednice ne odgovara pismu dela.	CONOR sa neodgovarajućim pismom u 200 s obzirom na 100l: – ako je 100l = “c*” ili “oc”, proveravaju se sva polja 70X sa potpoljem 3. Ako neko od njih nema potpolje s = “c*”, onda u zapisu mora da postoji još jedno polje sa istim brojem i istim sadržajem u potpolju 3 i sa potpoljem s = “c*”. – ako 100l ≠ “c” i 100l ≠ “oc”, proveravaju se sva polja 70X sa potpoljem 3. Ako neko od njih nema potpolje s = “ba”, onda u zapisu mora da postoji još jedno polje s istim brojem i istim sadržajem u potpolju 3 i s potpoljem s = “ba”.

STATUS	UPOZORENJE	OPIS
W	Pismo u potpolju 100l ne slaže se sa jezikom u potpolju 101g ili 101a.	<p>Proverava se podudaranje koda u potpolju 101g (ili u prvom potpolju 101a, ako potpolje 101g ne postoji u zapisu) i koda u potpolju 100l:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ako je 101g(a) = “ger”, “eng”, “ita”, “spa”, “fre”, “scr”, “slv”, “bos”, “alb”, “hun”, “slo”, “cze”, “pol”, “dut”, “fin”, “por”, “swe”, “nor” ili “dan”, onda u 100l mora da bude kod “ba” – ako je 101g(a) = “scc” ili “srp”, onda u 100l mora da bude kod “cb” ili “ba” – ako je 101g(a) = “mac”, onda u 100l mora da bude kod “cc” – ako je 101g(a) = “rus”, “bel”, “bul”, “mol”, “mon”, “ukr”, “bug”, “taj”, “tar”, “tut” ili “tuk”, onda u 100l mora da bude kod “ca” – ako je 101g(a) = “kir”, “kaz”, “oss”, “uzb” ili “aze”, onda u 100l mora da bude jedan od kodova “ba” ili “ca” ili “fa” – ako je 101g(a) = “che” ili “rum”, onda u 100l mora da bude kod “ca” ili “ba” – ako je 101g(a) = “chu”, onda u 100l mora da bude kod “oc” – ako je 101g(a) = “grc” ili “gre”, onda u 100l mora da bude kod “ga” – ako je 101g(a) = “jpn”, onda u 100l mora da bude kod “da” – ako je 101g(a) = “chi”, onda u 100l mora da bude kod “ea” – ako je 101g(a) = “heb”, “yid”, “jrb” ili “lad”, onda u 100l mora da bude kod “ha” – ako je 101g(a) = “ara”, “per”, “oto”, “may”, “pus”, “urd” ili “ira”, onda u 100l mora da bude kod “fa” – ako je 101g(a) = “kor”, onda u 100l mora da bude kod “ka” – ako je 101g(a) = “tha”, onda u 100l mora da bude kod “ia” – ako je 101g(a) = “hin”, “mar” ili “nep”, onda u 100l mora da bude kod “ja” – ako je 101g(a) = “san”, onda u 100l mora da bude kod “ja” ili “ia”
W	Pogrešan 2. indikator.	U poljima 600 i 70X mora da bude ind2 = 1 ako u polju postoji potpolje b i ind2 = 0 ako ne postoji potpolje b.
F	Pogrešan indikator.	Ako u polju 101 postoji potpolje c, onda mora da bude ind1 ≠ 0.
W	Pogrešan kod za regiju.	U polju 102 potpolje b sme da bude prisutno samop ako ne postoji potpolje a ili ako je u potpolju a jedan od kodova “srb” ili “bih”. Za “srb” u 102b mogući su kodovi “ko”, “cs” i “vj”, a za “bih” kodovi “br”, “fb” i “rs”.
F	Pogrešna godina izdavanja 2 za kontinuirani izvor nepoznatog statusa (100b = “c”).	Ako je 100b = “c”, onda je 100d = “????”.
F	Pogrešno formirana formalna odrednica. Polje 710 mora da bude prisutno s vrednošću indikatora 01.	Ako je u zapisu polje 503, onda u njemu mora da bude i polje 710 z ind1 = 0 i ind2 = 1.
W	Polja 700 i 710 ne koristimo ako imamo više od tri autora.	Ako u zapisu postoji polje 700 (710), onda u zapisu mogu da budu najviše dva polja 701 (711).
F	Polja 700 i 710 ne smeju se istovremeno pojavljivati u zapisu.	Polja 700 i 710 ne smeju se istovremeno pojavljivati u zapisu.
F	Polje ??? je ponovljivo samo za uporedni oblik ličnog imena.	Ako je polje 700 ponovljeno, sva ponavljanja moraju da sadrže isto potpolje 3.
F	Polje ??? nije ponovljivo.	<p>U poljima za ugrađivanje mogu da se ugrade samo sledeća neponovljiva polja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – u 421: 200, 205, 208, 210 – u 423: 200, 503, 700, 710 – u 481: 200, 205, 210 – u 482: 200, 205, 210 – u 488: 200, 503, 700, 710
F	Polje ??? popunjavamo za audio-snimke i muzikalije (001b = “c”, “d”, “i”, “j”).	Ako u zapisu postoji polje 125, 127 ili 128, onda je 001b = “c”, “d”, “g”, “i”, “j”, “l” ili “m”.
W	Polje ??? popunjavamo za elektronske izvore (001b = “l”).	Ako u zapisu postoji neko od polja 135, 230, 336 ali 337, proverava se da li je 001b = “l” ili “m”.
F	Polje ??? popunjavamo za kartografsku građu (001b = “e”, “f”).	Ako u zapisu postoji neko od polja 120, 121, 123, 124 ili 206, onda je 001b = “e”, “f”, “l” ili “m”.
F	Polje 017 mora da sadrži potpolje 2 i potpolje a ili 3.	Polje 017 mora da sadrži potpolje 2 i baremjedno od potpolja a ili z.
F	Polje 071 koristimo za audio-snimke, video-snimke i muzikalije (001b = “c”, “g”, “i”, “j”).	Ako u zapisu postoji 071, onda u 001b mora da bude jedan od kodova “c”, “g”, “i”, “j”, “l” ili “m”.
F	Polje 115 popunjavamo za građu za video-projeksije, filmsku i video-građu (001b = “g”).	Ako u zapisu postoji polje 115, onda je 001b = “g”, “l” ili “m”.

STATUS	UPOZORENJE	OPIS
F	Polje 116 popunjavamo za grafiku (001b = "k").	Ako u zapisu postoji polje 116, onda je 001b = "k", "l" ili "m".
F	Polje 117 popunjavamo za trodimenzionalne proizvode i predmete (001b = "r").	Ako u zapisu postoji polje 117, onda je 001b = "r" ili "m".
F	Polje 126 popunjavamo za audio-snimke (001b = "i", "j").	Ako u zapisu postoji polje 126, onda je 001b = "i", "j" ili "m".
W	Polje 130 popunjavamo za mikrooblike. Proverite sadržaj potpolja 001b!	Ako u zapisu postoji polje 130, proverava se da li je u potpolju 001b neki od kodova "a", "b", "c", "d", "e", "f", "k" ili "m".
F	Polje 970 ne može da se promeni, jer je u zapisu verifikovano potpolje 001t.	Sadržaj polja 970 ne smemo da menjamo ili brišemo ako u zapisu postoji potpolje 000s.
F	Polje 9X0 ne sme da se pojavljuje bez polja 7X0.	Ako u zapisu postoji 900, obavezno je i polje 700. Ako u zapisu postoji polje 910, obavezno je i polje 710.
F	Polje nije ponovljivo (proverite i ugrađena polja).	Proverava se ponovljivost određenog polja.
F	Polje nije pravilno povezano s poljem ???.	U poljima 901, 902, 911, 912 i 96X obavezno je jedno od potpolja 3 ili 6. U pripadajućem polju 7XX, odnosno 60X mora da postoji potpolje 3 ili 6 s istim sadržajem. Ako polje 900/910 ima potpolje 3, onda u polju 700/710 mora da postoji potpolje 3 s istim sadržajem. Ako u polju 900/910 ne postoji potpolje 3, onda ne sme da bude ni u polju 700/710.
F	Polje nije u masci.	Proverava se prisustvo određenog polja u izabranoj masci za unos.
F	Polje popunjavamo za muzikalije (001b = "c", "d").	Ako u zapisu postoji 208, onda u 001b mora da bude jedan od kodova "c", "d" ili "m".
W	Polje popunjavamo za tekstualnu građu (001b = "a" ili 001b = "b").	Ako u zapisu postoji polje 105, proverava se da li je u 001b neki od kodova "a", "b", "l" ili "m". Ako u zapisu postoji polje 106, proverava se da li je u 001b neki od kodova "a", "b" ili "m".
F	Ponovljeno potpolje ???f mora početi znakom jednakosti.	Ako u nekom od polja 200, 205, 225 postoji niz više potpolja f zajedno (bez drugih potpolja između), u takvom nizu sva potpolja f izuzev prvog moraju da počinju znakom "=" . U jednom polju može da postoji više takvih nizova.
F	Potpolje ???? nije dozvoljeno da se ugradi u polje.	U polja za ugrađivanje mogu da budu ugrađena samo neka potpolja: – 421: 200abcdefghiz, 205abdfg, 206a, 208ad, 210abcdefgh, 215acde, 225adefhivxz, 230a, 300a, 337a, 500abhiklmnqrstuv – 423, 488: 200abehi, 500abhi, 503aj, 510aehiz, 700abcdef478, 701abcdef4678, 702abcdef4678, 710abcdfehg48, 711abcdfehg48, 712abcdfehg48, 900abcdef, 901abcdfe6, 902abcdfe6, 910abcdfehg48, 911abcdfehg468, 912abcdfehg468 – 481, 482: 200abcdefghiz509, 205abdfg, 210abcdefgh
W	Potpolje 7024 sadrži kod za autorstvo ??? . Proverite unos u potpolju 105b!	Ako u potpolju 7024 postoji jedan od kodova "991", "992", "993" ili "994", onda jedno od potpolja 105b mora da počinje sa "m" ili sa "p".
F	Potpolje 916 može da postoji u zapisu samo ako je popunjeno i potpolje 71X3.	Ako u zapisu postoji polje 916, onda mora da bude popunjeno barem jedno potpolje 71X3.
F	Potpolje a je obavezno u polju.	U poljima 327, 330 i 610 mora da bude uvek jedno potpolje a.
F	Potpolje je obavezno u zapisu.	Proverava se prisustvo potpolja koja su obavezna u zapisu.
F	Potpolje je predugo. Potpolje je prekratko.	Kod potpolja sa ograničenom dužinom proverava se dužina unosa.
F	Potpolje možemo da koristimo samo za povezivanje s monografskom publikacijom.	Ako u zapisu postoji potpolje 4641, onda u njemu mora da bude ID zapisa koji sadrži potpolje 001c = "m" ili 001c = "l".
F	Potpolje nije ponovljivo.	Proverava se ponovljivost određenog potpolja.
F	Potpolje nije u masci.	Proverava se prisustvo određenog potpolja u izabranoj masci za unos.
F	Potpolje popunjavamo samo u zapisima koji nisu povezani sa zapisom za monografski izvor (potpolje 4641 ne postoji).	Potpolja 970g i 4641 ne smeju da se pojavljuju istovremeno u zapisu.
W	Potpolje sadrži broj. Proverite pravilnost unosa!	Upozorenje se ispisuje ako bilo koje potpolje 600c, 70Xc ili 90Xc sadrži broj.

STATUS	UPOZORENJE	OPIS
W	Pre napomene 856z, moramo uneti URN (856g), URL (856u) ili vrstu datoteke (856q).	Ako u polju 856 postoji potpolje z, onda neposredno ispred njega mora da bude potpolje q, g ili u.
W	Proverite godinu izdavanja 1 i godinu izdavanja 2 (100cd)!	Proverava se sadržaj potpolja 100c koji bi trebalo da bude broj između 1000 i tekuće godine +3. Umesto pojedinačnih brojki moguć je znak “?” koji se uvažava kao broj 0. Na isti način se proverava i 100d ako postoji u zapisu, ali samo ako je 100b ≠ “j” i ako je 100d ≠ “9999”.
I	Proverite kod za jezik!	Upozorenje se ispisuje ako je u nekom od potpolja 101 kod “got” ili “ang”.
F	Reprodukcija je izašla pre originala? Proverite 100bcd!	Ako je u 100b kod “e”, onda mora da bude godina u 100c novijaili ista kao u 100d. Umesto pojedinačnih brojki moguće je znak “?” koji se u 100c uvažava kao broj 9, a u 100d kao cifra 0.
F	Sadržaj potpolja 001a i 001x nije usklađen.	Ako je 001a = “d”, onda u zapisu mora da postoji potpolje 001x i obratno: ako u zapisu postoji 001x, onda je 001a = “d”.
F	Sadržaji potpolja 115a i 115g se ne podudaraju.	Moraju da se podudaraju potpolja 115ag: – ako je 115a = “a” i polje sadrži i potpolje g, onda u 115g mora da bude jedan od kodova “a”, “b”, “c”, “d”, “u” ili “z” – ako je 115a = “b” i ako polje sadrži i potpolje g, onda u 115g mora da bude jedan od kodova “g”, “h”, “i”, “j”, “k”, “l”, “u” ili “z” – ako je 115a = “c”, polje ne sme da sadrži potpolje g Potpolje a mora obavezno da bude popunjeno ako je prisutno potpolje g.
F	Sastavni delovi s tipom “???” moraju da budu vezani na monografsku publikaciju (4641) ili internet enciklopediju (001t = “2.06”).	Proveravaju se zapisi sa 001t = “1.16” ili “1.17”, ali samo ako su bez potpolja 4641. Svi takvi zapisi moraju da sadrže potpolje 011a, a pretraživanjem sa SP = <011a> u COBIB-u moramo da dobijemo zapis sa 001t = “2.06”.
F	Sastavni deo vezan na zbornik mora da bude izlaganje na konferenciji.	Proveravaju se samo zapisi kod kojih su popunjena oba potpolja 001t i 4641. Ako zapis koji dobijemo s ID = <4641> u potpolju 001t ima jedan od kodova “2.30”, “2.31” ili “2.32”, u proverenom zapisu u 001t mora da bude jedan od kodova “1.06”, “1.07”, “1.08”, “1.09”, “1.10”, “1.11”, “1.12”, “1.13”, “1.19”, “1.20”, “1.21”, “1.22”, “1.23”, “1.24”, “1.25”.
W	Tip “???” zahteva odgovarajući kod u potpolju 105b.	Moraju da se podudaraju potpolja 001t i 105b: – ako je 001t = “2.03”, onda u 105b mora da bude jedan od kodova “j3” ili “j” – ako je 001t = “2.04”, onda u 105b mora da bude jedan od kodova “j1”, “j2” ili “j” – ako je 001t = “2.08”, onda mora da bude 105b = “m” ili “mb31” – ako je 001t = “2.09”, onda mora da bude 105b = “m2” ili “mb22” – ako je 001t = “2.11”, onda mora da bude 105b = “m5”, “m6”, “mb11”, “mb12”, “mb13”, “mb14”, “mb15”, “mb16” ili “mb21”
F	Tip “???” zahteva odgovarajući kod u potpolju 105b.	Ako je 001t = “2.07” i ako u zapisu postoji polje 105, onda je 105b = “a”.
F	Tip koji je potvrđen ne može da se promeni.	Sadržaj potpolja 001t ne smemo da menjamo ili brišemo, ako u zapisu postoji potpolje 000s.
F	U ovom polju potpolje a je obavezno, i to na prvom mestu.	Proveravaju se polja 071, 115, 116, 200, 205, 225, 5XX, 6XX (osim 610, 620 i 675), 7XX, 90X, 91X, 96X. U njima na prvom mestu mora da bude potpolje a, osim ako u polju postoji i potpolje 3.
F	U polju ??? nedostaje potpolje a.	Ako u polju 4XX postoji potpolje x, a ne postoji potpolje a, pretraživanjem sa SP = <4XXx> u COBIB-u moramo da dobijemo zapis koji sadrži polje 530.
W	U polju ??? popunjeno je potpolje d, zato proverite vrednost 2. indikatora.	Ako polje 70X ili 600 sadrži potpolje d, proverava se da li je ind2 = 0.
F	U polju ??? potpolja su pogrešno razvrstana.	Proveravaju se polja 600, 70X i 90X koja nemaju potpolje 3. Potpolja cdf su dozvoljena samo iza potpolja a i b.
W	U polju možemo da koristimo ili samo potpolje a ili (kada je vrednost 2. indikatora 1) ostala potpolja (bez potpolja a).	Ako je 338ind2 = “ ”, u polju može da bude samo jedno potpolje a. Ako je 338ind2 = 1, u polju ne sme da bude potpolje a.
F	U polju nedostaje potpolje.	Proverava se prisustvo određenog potpolja u polju.
W	U ponovljenim poljima 701/702 upisan je isti oblik imena.	Upozorenje se ispisuje ako se u zapisu nalaze dva ista polja 701 ili 702.

STATUS	UPOZORENJE	OPIS
W	U potpolje ???d unosimo samo rimske brojeve.	Upozorenje se ispisuje ako bilo koje potpolje 600d, 70Xd ili 90Xd sadrži broj.
F	U potpolje 017a upisujemo samo DOI identifikator (bez niza "http(s)://" i "dx.doi.org").	Ako je 0172 = "doi", potpolje a ne sme da počinje nizom "http://", a ne sme ni da sadrži niz "dx.doi.org".
F	U potpolje treba upisati siglu domaće biblioteke.	U potpolju 5 polja 012, 141, 316, 317, 318, 481, 482, 702 i 712 sme da bude samo sigla domaće biblioteke.
W	U prvom ili jedinom polju 210, 1. indikator mora da ima vrednost prazno.	Prvo polje 210 mora da ima ind1 = " ".
F	U zapisima za integrativne izvore (po pravilu) ne koristimo tipologiju, izuzetak mogu da budu veb zbornici, veb enciklopedija i nepovezani listovi sa promenljivim sadržajem.	Ako je u zapisu sa 001c = "j" upisano potpolje 001t, onda mora da bude ispunjen jedan od sledećih uslova: – 001b = "l" i 110a = "g" ili "f" i 001t = "2.06", "2.26", "2.27", "2.30", "2.31" ili "2.32" – 110a = "e" i 001t = "2.01", "2.02", "2.06" ili "2.25"
W	U zapisu postoji više autora od članova istraživačke grupe. Proverite oba broja!	Proverava se broj koji je upisan u potpolje 970b (odnosno ukupan broj popunjenih potpolja 70X4 kodom "070", ako ne postoji potpolje 970b), i broj koji je upisan u potpolje 970f (odnosno ukupan broj popunjenih potpolja 7024 kodom "927", ako ne postoji potpolje 970f). Prva broj mora da bude manji.
F	U zapisu se nalazi nepovezano polje 910.	Ako u zapisu polje 910 postoji bez potpolja 3, onda u zapisu mora da bude i polje 710 bez potpolja 3.
F	Ujednačite indikatore za ispis napomene (2. indikator).	Sva polja 436 (ili 446 ili 447) u zapisu moraju da imaju istu vrednost ind2.
F	Ukupan broj autora u potpolju 970b ne sme da bude manji od broja autora u poljima 70X.	Ako u zapisu postoji potpolje 970b, onda u njega mora da bude upisan broj koji je veći od ukupnog broja potpolja 70X4 sa kodom "070".
F	Ukupan broj saradnika na istraživanju, koji je upisan u potpolje 970f, ne sme da bude manji od broja saradnika na istraživanju koji su upisani u polja 702.	Ako u zapisu postoji potpolje 970f, onda u njemu mora da bude upisan broj koji je veći od ukupnog broja potpolja 70X4 sa kodom "927".
F	Unos nedozvoljenog znaka.	Proverava se skup dozvoljenih znakova.
F	Video na DVD nosaču kodiramo kao video-snimak (115a = "c") i video-ploču (115k = "b").	Ako je 115l = "k", onda mora da bude 115a = "c" i 115k = "b".
I	Vrednost 1. indikatora u polju 200 je 1, iako u zapisu postoji odrednica za autora.	Upozorenje se ispisuje ako su ispunjeni uslovi: – 200ind1 = 1 – 001b = "a" – polje 700 ili 710 je prisutno u zapisu
I	Vrednosti u potpolju je Salvador. Proverite kod za državu izdavanja.	Upozorenje se ispisuje ako je u 102a = "slv".
I	Za analitičku obradu kontinuiranog izvora mora da bude popunjeno potpolje 011e ili potpolje 011c.	Upozorenje se ispisuje ako je f jedino potpolje u polju 011.
F	Za odgovarajuće povezivanje kontinuiranih izvora moraju da postoje barem dva polja ???.	U zapisu nikada ne sme da bude samo jedno polje 436, 446 ili 447.
F	Zapis s tim brojem ne postoji u COBIB i ISSN.	U potpoljima 225x, 321x i neugrađenim 4XXx sme da bude upisan samo pravilan ISSN. Zapis sa tim ISSN mora da bude upisan ili u COBIB-u (pretraživanje sa SP = <ISSN>) ili u bazi ISSN (pretraživanje sa SN = <ISSN>).
F	Zapis za 001t = "2.20" ili "2.21" mora da sadrži kod za elektronski izvor (001b = "l").	Ako je 001t = "2.20" ili "2.21", onda je 001b = "l".
F	Zapis za događaj 001b = "u" mora imati bibliografski nivo 001c = "d".	Ako je 001b = "u", onda je 001c = "d".
W	Zapis za elektronski izvor (001b = "l") mora da sadrži polje 017, 337 ili 856.	Ako je 001b = "l" i 001c ≠ "a", onda zapis mora da sadrži ili jedno od potpolja 017, 337 ili 856 ili u ELINKS zapis sa ID oznakom proverenog zapisa u potpolju 0013, što u ELINKS proveravamo pretraživanjem sa CI = <ID>.
F	Zapis za naučnu monografiju (001t = "2.01") mora da ima popunjeno potpolje 105e.	Ako je 001c = "m" i 001t = "2.01", potpolje 105e je obavezno.
I	Znak jednakosti sa razmakom "=" ispisuje se ispred potpolja automatski.	Upozorenje se ispisuje ako je u potpoljima 200d, 205d ili 225d na prvom mestu znak jednakosti.

5.2 Normativne baze podataka

Legenda

- Status kontrole:
– F (Fatal): u zapisu je greška i dok se ne ispravi, zapis ne možemo da sačuvamo

- W (Warning): u zapisu je greška, ali zapis uprkos tome možemo da sačuvamo
- I (Info): u zapisu je moguća greška, zapis možemo da sačuvamo
- Baza za koju važi kontrola:
  - C: CONOR
  - S: SGC
- Upozorenje: poruke za korisnika (po abecednom redosledu)
- Opis: uslovi za proveravanje

U izlomljenim zagradama negde su upisane oznake polja/potpolja/indikatora/ID broja/pristupne tačke koje se prilikom proveravanja zamene vrednošću iz zapisa. Tri upitnika (???) u upozorenju zamenjuje odgovarajući broj polja/ID broja, a četiri upitnika (????) odgovarajući broj polja i oznaka potpolja.

STATUS	BAZA	UPOZORENJE	OPIS
F	C, S	Datum u potpolju je pogrešan.	U potpoljima 190b i 191b može da bude upisan samo broj između 1 i 12. U potpoljima 190c i 191c može da bude upisan samo broj od 1 do 31.
F	C	Dodatni zapis za normativnu pristupnu tačku na domaćem jeziku mora da sadrži kod za jezik (2009).	Ako je polje 700 ponovljeno, u polju 200 mora da bude potpolje 9.
F	C, S	Godina rođenja u polju 190 je novija od godine smrti u polju 191.	Ako u zapisu postoji polje 191, onda u 191a mora da bude upisana novija godina nego što je u 190a. Umesto pojedinačnih brojkica moguće je znak “?” koji se u 190a uvažava kao broj 0, a u 191a kao broj 9.
W	C, S	I zapis sa ID = <ID> sadrži pristupnu tačku sa istim nazivom: <200a, b>.	Upozorenje se ispisuje kada su u bazi zapisi sa istim imenom u 200ab, pri čemu su neki zapisi bez potpolja 200cdf, a drugi ih imaju.
W	C	Inicijale imena unosimo u potpolje a.	Ako u potpolju a nekog od polja 200, 400, 500 ili 700 postoji samo početno slovo (jedno slovo i tačka), u polju ne sme da bude i potpolje b.
W	C	Ispravljen zapis (001a = “c”) ne sme biti označen kao nepotpun (001g = “3”).	Ako je 001a = “c”, u polju ne sme da bude potpolje g.
F	S	Ista normativna pristupna tačka na engleskom jeziku nalazi se i u zapisu sa ID = <ID>.	Nakon pretraživanja sa SE = <TD7XX> ne smemo da dobijemo nijedan drugi zapis.
F	C, S	Ista normativna pristupna tačka nalazi se i u zapisu sa ID = <ID>.	Nakon pretraživanja sa PH = <TD200> i CH = <TD210> ne smemo da dobijemo drugi zapis.
F	S	Ista normativna pristupna tačka nalazi se i u zapisu sa ID = <ID>.	Nakon pretraživanja sa SH = <TD2XX> ne smemo da dobijemo nijedan drugi zapis.
F	C	Ista šifra istraživača nalazi se i u zapisu sa ID = <ID>.	Nakon pretraživanja sa AS = <200r> ne smemo da dobijemo nijedan drugi zapis.
I	C	Ista varijantna pristupna tačka postoji i u drugim zapisima.	Upozorenje se ispisuje ako nakon pretraživanja sa PN = <TD400> ili CB = <TD410> dobijemo druge zapise.
W	C, S	Kod je izbrisan iz šifrnika.	Proverava se da li je kod u potpolju poništen.
F	C, S	Kod ne postoji u šifrniku.	Proverava se pravilnost kodiranog potpolja.
F	C	Kod normativnih pristupnih tačaka na dva pisma, kod za pismo prve pristupne tačke mora da se slaže s kodom za pismo jezika katalogizacije.	Ako sadržaj 100g počinje sa “c” i ako je polje 200 ponovljeno, onda u prvom polju 200 potpolje 7 mora da počne sa “c”.
F	S	Lokalne kodove za geografska područja unosimo kod kodova “e-xv—”, “e-au—”, “e-ci—”, “e-hu—” ili “e-it—”. Kodovi u potpoljima 160a i 160b moraju da se podudaraju u prva četiri znaka.	Ako u zapisu postoji polje 160, potpolje 160b može da bude popunjeno samo ako je u potpolju 160a jedan od kodova “e-xv—”, “e-au—”, “e-ci—”, “e-hu—” ili “e-it—”, a prva četiri znaka u oba potpolja moraju da se podudaraju.
F	S	Nedostaje polje 160.	Ako je 001b = “y” i ako postoji potpolje 250y, u zapisu mora da bude i polje 160.
F	S	Nedostaje potpolje 5.	U poljima 5XX i polju 950 potpolje 5 je obavezno.
F	S	Neodgovarajuća kombinacija potpolja 2, 3, 5 i 8.	Polja 4XX sa potpoljem 5 = “n”, moraju da imaju i potpolja 2, 3 i 8. Polja 4XX bez potpolja 5 ili sa potpoljem 5 ≠ “n”, ne smeju da imaju potpolja 2, 3 i 8.
F	C, S	Nevažeća vrednost indikatora.	Proverava se da li je uneta vrednost indikatora važeća.
F	S	Normativna pristupna tačka ne može da bude istovremeno širi i užii izraz. Uporedite zapis sa ID = <ID> (polja 5XX, potpolje 5 = “g”) i ispravite na odgovarajući način!	Proverava se polje 5XX sa potpoljem 5XX5 = “g”. Takva polja imaju uvek potpolje 3. Zapis koji dobijamo nakon pretraživanja sa ID = <5XX3>, ne sme da ima polja 5XX sa ID oznakom proverenog zapisa u potpolju 3 i kod “g” u potpolju 5.
F	C	Normativne pristupne tačke na oba pisma moraju da sadrže istu šifru istraživača.	Ako je polje 200, koje ima potpolje r, ponovljeno, oba polja moraju da imaju isto potpolje 200r.

STATUS	BAZA	UPOZORENJE	OPIS
W	C, S	Numerička potpolja u poljima 2XX, 4XX i 7XX dodajemo ispred potpolja a u rastućem redosledu.	Potpolja u obliku brojeva moraju da budu dodata ispred potpolja 2XXa, 4XXa i 7XXa i sortirana u rastućem redosledu.
F	C	Pismo normativne pristupne tačke u normativnom zapisu ne odgovara pismu stvarnog naslova u svim povezanim bibliografskim zapisima. Dodajte uporednu pristupnu tačku ili ispravite kod u 2007.	Proveravaju se zapisi koji imaju samo jedno polje 200, a u njemu postoji potpolje 7. Kod u potpolju 2007 mora da se podudara sa kodom u potpolju 100l u onim bibliografskim zapisima iz COBISS-a koje dobijamo nakon pretraživanja sa AR = <ID>: – ako potpolje 2007 počinje sa “c”, onda mora i100l da počinje sa “c” ili onda mora da bude 100l = “oc” – ako je 2007 = “ba”, onda 100l ne sme da počinje sa “c”, a ne sme ni da bude 100l = “oc”
W	C, S	Pogrešan 2. indikator.	U poljima 200, 400, 500 i 700 mora da bude ind2 = 1, ako u polju postoji potpolje b i ind2 = 0 ako potpolje b ne postoji.
W	C, S	Pogrešan kod za regiju.	U polju 102 sme da bude potpolje b samo ako potpolje a ne postoji ili ako je u potpolju a neki od kodova “srb” ili “bih”. Za “srb” u 102b mogući su kodovi “ko”, “cs” i “vj”, a za “bih” kodovi “br”, “fb” i “rs”.
F	C, S	Polja 150 i 210 se ne podudaraju. Ako je reč o sastanku ili savetovanju, onda u potpolju 150b mora da bude upisan kod “1” i popunjeno jedno od potpolja 210def.	Ako je 150b = “1”, onda u zapisu mora da bude jedno od potpolja 210edf i obrnuto.
F	C	Polja se razlikuju u strukturi.	Ako je polje 200 ponovljeno, onda u oba polja mora da bude ista struktura potpolja (ista podpolja u istom redosledu). Isto važi i za polje 700.
F	C, S	Polje ??? ne smemo da brišemo.	Polja 801 i 035, ako sadržaj potpolja 035a počinje oznakom “(DLC)” ili “(NNHWW)” ne smemo da brišemo.
F	C, S	Polje 835 koristimo samo u zapisima s kodom “d” ili “r” u potpolju 001a.	Ako u zapisu postoji polje 835, onda mora da bude 001a = “d” ili “r”.
F	C	Polje je ponovljivo samo za uporedni oblik ličnog imena.	Zapis može da sadrži najviše dva polja 200 i najviše dva polja 700.
F	C, S	Polje mora da sadrži sva tri potpolja (a, b, n).	Ako u zapisu postoji polje 990, onda su u zapisu obavezna sva tri potpolja a, b i n.
F	C, S	Polje nije ponovljivo (proverite i ugrađena polja).	Proverava se ponovljivost određenog polja.
F	C, S	Polje nije u masci.	Proverava se prisustvo određenog polja u izabranoj masci za unos.
F	C	Polje ponavljamo samo za alternativni oblik normativne pristupne tačke na drugom pismu. Kod za pismo je obavezan!	Ako je polje 200 ponovljeno, oba polja moraju da imaju potpolje 7. U jednom mora da bude kod “ba”, a u drugom neki drugi kod.
F	C	Polje za povezanu normativnu pristupnu tačku na domaćem jeziku mora da sadrži kod za jezik (7009).	Ako je polje 200 ponovljeno i ako se u zapisu nalazi i polje 700, u polju 700 mora da bude i potpolje 9.
F	S	Postoji više istih potpolja u zapisu.	U zapisu ne sme da bude više istih potpolja 3 u poljima 4XX i 950.
F	C, S	Potpolja su pogrešno razvrstana u polju.	Potpolja cdf u poljima 200, 400, 500, 700 dopuštena su samo iza potpolja a i b, a potpolja bcdefgh u poljima 210, 410, 510 samo iza potpolja a.
F	S	Potpolje ???? možete da unesete samo u polja koja sadrže i potpolje 2.	Proveravaju se samo zapisi 001b = “x”. U poljima 400, 410, 420, 430 i 443 koja nemaju potpolje 2 nisu dozvoljena potpolja j, x, y i z. U polju 415 koje nema potpolje 2 nisu dozvoljena potpolja j i y. U polju 450 koje nema potpolje 2 nisu dozvoljena potpolja j i z.
F	C, S	Potpolje a je obavezno u polju.	U poljima 160, 190, 191, 2XX, 3XX, 4XX, 5XX, 675, 686, 7XX, 810 i 990 potpolje a je obavezno.
F	C, S	Potpolje je obavezno u zapisu.	Proverava se prisustvo potpolja koja su obavezna u zapisu.
F	C, S	Potpolje je predugo. Potpolje je prekratko.	Kod potpolja sa ograničenom dužinom proverava se dužina unosa.
F	C, S	Potpolje nije ponovljivo.	Proverava se ponovljivost određenog potpolja.
F	C, S	Potpolje nije u masci.	Proverava se prisustvo određenog potpolja u izabranoj masci za unos.
W	C, S	Potpolje sadrži broj. Proverite pravilnost unosa!	Upozorenje se ispisuje ako neko od potpolja 200cd, 400cd, 500cd ili 700cd sadrži broj.

STATUS	BAZA	UPOZORENJE	OPIS
F	C, S	Povezivanje zapisa sa istim zapisom nije dozvoljeno.	U potpoljima 5XX3 nije dozvoljen unos broja koji se podudara sa ID oznakom zapisa.
W	C, S	Preporučujemo da navedete izvor za pristupnu tačku (810a).	Upozorenje se ispisuje kada je 001b = "x" i u zapisu ne postoji ni potpolje 810a ni potpolje 815a.
W	C, S	Preporučujemo i unos godine rođenja.	Ako je 120b = "a" i ako je vrednost u 101a ista kao i u 100c, onda mora da bude popunjeno i potpolje 190a.
W	C	Preporučujemo unos pristupne tačke na ćirilici.	Ako u zapisu postoji potpolje 2007 = "ba", onda u zapisu mora da bude i drugo polje 200 s potpoljem 2007 u kojem sadržaj počinje sa "c".
W	C	Pristupna tačka <TD> nalazi se i u zapisu sa ID = <ID>.	Nakon pretraživanja sa PH = <TD400>, CH = <TD410>, PN = <TD200> i CB = <TD210> ne smemo da dobijemo nijedan drugi zapis.
F	S	Pristupna tačka <TD> postoji i u zapisu sa ID = <ID>.	Nakon pretraživanja sa SH = <TD4XX> i SU = <TD2XX> smemo da dobijemo samo zapise sa 001a = "d".
W	C, S	Pristupna tačka sadrži identifikacionu oznaku (200cdf). Proverite kod u potpolju 120b!	Ako u zapisu postoji neko od potpolja 200cdf, onda mora da bude 120b = "a".
W	S	Pristupna tačka već se nalazi u zapisu ID = <ID>. Ispravite na odgovarajući način!	Nakon pretraživanja sa OS = <9503>, SF = <950a> i SH = <950a> ne smemo da dobijemo nijedan drugi zapis.
F	S	S obzirom na kod u potpolju 001c mora da postoji polje ???.	Proverava se podudaranje koda u potpolju 001c sa autentičnošću polja 2XX: – ako je 001c = "a", onda u zapisu mora da bude polje 200 – ako je 001c = "b", onda u zapisu mora da bude polje 210 – ako je 001c = "c", onda u zapisu mora da bude polje 215 – ako je 001c = "e", onda u zapisu mora da bude polje 220 – ako je 001c = "f", onda u zapisu mora da bude polje 230 – ako je 001c = "h", onda u zapisu mora da bude polje 240 – ako je 001c = "i", onda u zapisu mora da bude polje 243 – ako je 001c = "j", onda u zapisu mora da bude polje 250
F	S	Sadržaj potpolja 250n i 250m nije usklađen.	Prva cifra dvocifrenog koda u potpolju 250m mora da se podudara s kodom u potpolju 250n.
F	C, S	Sadržaj u potpoljima 001? i 001x nije usklađen.	Moraju da se podudaraju 001a i 001x: – Ako je 001a = "d", u 001x mora da bude upisan ID jednog normativnog zapisa. Važi i obratno: ako je u 001x upisan jedan ID, onda mora da bude 001a = "d". – Ako je 001a = "r", u 001x moraju da budu upisane ID oznake dva ili više normativnih zapisa koji su međusobno odvojeni zaptom. Važi i obratno: ako je u 001x upisano više ID oznaka, onda mora da bude 001a = "r".
F	S	U polju mora da bude popunjeno ili potpolje a ili potpolje b, ali ne i oba potpolja istovremeno.	Popunjeno mora da bude samo jedno potpolje, ili 152a ili 152b.
F	C, S	U polju nedostaje potpolje.	Proverava se prisustvo određenog potpolja u polju.
F	C	U zapisu sa uporednim pristupnim tačkama može da postoji samo jedno polje 700.	Ako je polje 200 ponovljeno i ako se u zapisu nalazi i polje 700, u polju 700 mora da bude i potpolje 9.
F	C, S	Unos nedozvoljenog znaka.	Proverava se skup dozvoljenih znakova.
I	C, S	Vrednosti u potpolju je Salvador. Proverite kod za nacionalnost!	Upozorenje se ispisuje ako je u 102a = "slv".
F	S	Zapis s istim brojem je već u bazi podataka.	Nakon pretraživanja sa OS = <035a> ne smemo da dobijemo nijedan drugi zapis.
F	C	Zapis s istim brojem već se nalazi u bazi podataka.	Nakon pretraživanja sa LC = <035a> ne smemo da dobijemo nijedan drugi zapis.
F	C	Zapis sa ID = <ID> ne postoji.	U potpolje 990b dozvoljeno je uneti samo ID određenog zapisa iz COBIB-a.

STATUS	BAZA	UPOZORENJE	OPIS
F	C, S	Zapis sa ID = <ID> ne postoji. Potpolje 001x ne sme da sadrži ID zapisa koji je označen kao izbrisan ili razdružen. Neodgovarajuća veza.	U 001x i 990n dopušteno je upisati zapetom odvojene ID oznake (ili jednu ID oznaku) koje sve ispunjavaju sledeće uslove: – pretraživanjem ID = <ID001x> u istoj bazi dobijamo jedan zapis – dobijeni zapis u potpoljima 001b i 001c ima isti kod kao provereni zapis – dobijeni zapis ima 001a ≠ “d” i 001a ≠ “r” – dobijeni i provereni zapis imaju polje iz bloka 2XX sa istim brojem Dodatno pretraživanje sa OR = <ID> ne sme da daje rezultate.
F	C	Zapis sa šifrom istraživača mora se odnositi samo na jednu osobu (120b = “a”).	Ako u zapisu postoji potpolje 200r, onda mora da bude 120b = “a”.
F	C, S	Zapis sadrži dve iste pristupne tačke (<TD>).	Proveravaju se polja 2XX, 4XX, 5XX, 7XX koja nemaju potpolje 2. U svakom od tih polja mora da bude drugačija pristupna tačka.
W	C, S	Zapisi označeni kao izbrisani ili razduženi ne smeju da sadrže polje 990.	Ako je 001a = “d” ili “r”, u zapisu ne sme da postoji polje 990.

5.3 CORES

Legenda

- Status kontrole:
  - F (Fatal): u zapisu je greška i dok se ne ispravi, zapis ne možemo da sačuvamo
  - W (Warning): u zapisu je greška, ali zapis uprkos tome možemo da sačuvamo
  - I (Info): u zapisu je moguća greška, zapis možemo da sačuvamo
- Upozorenje: poruke za korisnika (po abecednom redosledu)
- Opis: uslovi za proveravanje

U izlomljenim zagradama negde su upisane oznake polja/potpolja/indikatora koje se prilikom proveravanja zamene vrednošću iz zapisa.

STATUS	UPOZORENJE	OPIS
W	Kod je izbrisan iz šifrnika.	Proverava se da li je kod u potpolju poništen.
F	Kod ne postoji u šifrniku.	Proverava se pravilnost kodiranog potpolja.
F	Možemo da upišemo samo važeći ISSN kontinuiranog izvora za koji zapis postoji u COBIB-u.	U potpolju 011e mora da bude upisan ISSN broj sa pravilnim kontrolnim brojem. Pretraživanjem sa SP = <011e> u COBIB-u moramo da dobijemo 1 zapis.
F	Nepravilan ISSN.	U potpolje 011c mora da bude upisan ISSN broj s pravilnim kontrolnim brojem.
F	Nepravilan unos perioda.	U potpolju 7X20 mora da bude upisan period u jednom od tri moguća oblika: – <godina> – <godina>– – <godina1>–<godina2> Vrednosti <godina>, <godina1> i <godina2> moraju da budu brojevi od 1800 do 2100. <godina1> mora da bude starija od <godina2>.
F	Nevažeća vrednost indikatora.	Proverava se da li je uneta vrednost indikatora važeća.
F	Polje nije ponovljivo (proverite i ugrađena polja).	Proverava se ponovljivost određenog polja.
F	Polje nije u masci.	Proverava se prisustvo određenog polja u izabranoj masci za unos.
F	Potpolje je obavezno u zapisu.	Proverava se prisustvo potpolja koja su obavezna u zapisu.
F	Potpolje je predugo. Potpolje je prekratko.	Kod potpolja sa ograničenom dužinom proverava se dužina unosa.
F	Potpolje nije ponovljivo.	Proverava se ponovljivost određenog potpolja.
F	Potpolje nije u masci.	Proverava se prisustvo određenog potpolja u izabranoj masci za unos.
F	U polju nedostaje potpolje.	Proverava se prisustvo određenog potpolja u polju.
F	Unos nedozvoljenog znaka.	Proverava se skup dozvoljenih znakova.

6 Spisak funkcionalnosti koje nisu podržane

U nastavku su navedene glavne funkcionalnosti koje aplikacija COBISS Cat još ne podržava. Spisak ćemo ažurirati, jer intenzivno radimo na razvoju funkcionalnosti koje nedostaju.

Opšte

1. Izvoz zapisa u formatima MARC 21, MARCXML, Dublin Core, COMARCXML, MODS
2. Štampanje više zapisa istovremeno u prikazima MARC, ISBD
3. Definisanje numeratora
4. Priprema korisničkih formata za bibliografije

Pretraživač

1. Prelom reda kod prikaza rezultata pretraživanja

Editor

1. Podešavanje karakteristika polja i potpolja
2. Postupci u radu sa zapisima iz baze METADAT
3. Prikaz spiska biblioteka i stanja fonda u COBISS+
4. Specifičnosti prilikom unosa u određena potpolja (npr. prenos podataka u polje 481/482 iz drugog bibliografskog zapisa)
5. Preuzimanje i otkazivanje odgovornosti za normativni zapis